

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ
ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл. бр. К.В. 02/2006

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са главног претреса од 04.06.2008. године

- **Констатује се да су приступили:**
- **Заменик тужиоца за ратне злочине Миољуб Виторовић,**
- **Пуномоћници оштећених адв.Драгољуб Тодоровић, Наташа Кандић,**
- **Оптужени Митровић Радослав, Репановић Радојко, Јовановић Ненад, Чукарић Слађан, Нишавић, Петковић Мирослав, Петковић Зоран, Папић Рамиз,**
- **Присутни су и браниоци оптужених**
- **Адв.Горан Петронијевић, Ненад Војиновић, Вељко Ђурђић, Владица Васиљковић, Милан Бирман,**
- **Нису присутни Фолић Горан, Палибрк Драган и Татомир Лековић,**

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко се јавља за Татомира Лековића?

АДВ.НЕНАД ВОЈИНОВИЋ: Адвокат Ненад Војиновић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ненад Војиновић. Нишавић да ли је сагласан?

АДВ.МИЛАН БИРМАН: Адвокат Милан Бирман се јавља за Палибрка и за Фолића.

Оптужени Нишавић Милорад је сагласан да га на данашњем главном претресу брани адв.Ненад Војиновић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оптужени Петковић Мирослав и Папић Рамиз, да ли сте сагласни?

Оптужени Петковић Мирослав и Папић Рамиз сагласни су да их на данашњем главном претресу брани адвокат Милан Бирман.

Присутан је и сведок Божидар Делић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете молим вас позвати сведока?

Господине Петковићу, како се осећате данас, јел можете да пратите? Можете, добро.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес ОДРЖИ.

Главни претрес је ЈАВАН.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се у наставку доказног поступка саслуша сведок Божидар Делић.

САСЛУШАЊЕ СВЕДОКА БОЖИДАРА ДЕЛИЋА

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Добар дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Делићу добар дан. Хоћете нам рећи Ваше пуно име и презиме?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Делић Божидар.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте рођени које године?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: '56.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте рођени?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ђаковица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ваше пребивалиште је где?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Београд, Општина Чукарица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Церски венац, јел тако?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Церски венац број 6.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците шта сте по занимању?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Сада сам посланик и потпредседник Скупштине Републике Србије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли познајете оптужене Митровић Радослава, Репановић Радојка, Јовановић, Чукарић Слађан, Нишавић, Петковић Мирослав, Петковић Зоран, Папић Рамиз?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Посебно добро познајем господина Митровића, што се тиче Репановића, Јовановића, Нишавића, срели смо се у неким приликама када сам службовао у Призрену, а иначе њих познајем слабо и нисмо баш имали пуно прилика да контактирамо. А са господином Митровићем сам '98., и '99.године био врло често заједно, на заједничким задацима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле нисте ни у сродству ни са једним од њих, јел тако? Нисте у сродству ни са једним од оптужених?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Ви сте позвани у својству сведока, као сведок дужни сте да говорите истину, давање лажног исказа је кривично дело, нисте дужни да одговарате на питања уколико би одговорима себе или неког Вашег блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или пак кривичном гоњењу. Да ли сте разумели?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Разумео сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја бих Вас молила да прочитате текст заклетве који се налази испред Вас?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Заклињем се да ћу у свему што пред судом будем питан, говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала лепо.

Сведок упозорен, опоменут, заклет па изјави:

Господине Делићу реците нам коју функцију сте обављали марта '99.године, на Косову и Метохији?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У то време био сам командант 549.моторизоване бригаде приштинског корпуса која је већим делом била стационирана у Призрену а мањим делом у Ђаковици.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, ко је Вама био непосредно надређен?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: '99.године, непосредно ми је био надређен командант приштинског корпуса генерал Лазаревић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми, седиште приштинског корпуса где је било?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Седиште приштинског корпуса је било у Приштини.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У Приштини, добро. У којим просторијама у то време, дакле марта?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па то је, команда приштинског корпуса је у непосредној близини хотела «Гранд».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, ко је Ваша зона одговорности била?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па моја зона одговорности, то би требало показати на карти, али ја ћу користећи неке објекте покушати да. Она је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ми имамо неку карту, да видимо само да ли може та карта нешто да Вам послужи.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Или да ја узмем своју карту?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одлично, ако имате своју можете. Али прво погледајте ову нашу која је у списима.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, на овој карти се то не може.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Није то никакав проблем. Карта је иначе чиста, на њој нема ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Како стоји, јер то пише карта, како је насловљена?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је топографска карта 1:50000 Призрен 1, 2, 3 и 4.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли ћемо моћи да фотокопирамо ту касније карту, да је имамо и ми у списима?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Оставићу Вам је, мени није потребна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оставићете је, добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мада ни на њој се не може видети целокупна зона одговорности али.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Укратно нам реците по деловима?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ако пођемо, значи морали би да кренемо са, прво са државне границе. Државна граница то је караула «Митар Војиновић», државна граница према Републици Албанији. Од карауле «Митар Војиновић» иде се на југ, то су карауле «Дева», караула «Ћафа Прушик», карауле «Ликен», затим и иде се све до тремеђе државне границе између Албаније, Македоније и Савезне Републике Југославије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Делићу, да би скратили, реците да ли у Вашој зони одговорности Сува Река-Ораховац-Рештане?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Сува Река и Ораховац су били у мојој зони. Само да Вам кажем, постоји мирнодобска зона одговорности и постоји ратна зона одговорности. Мирнодобска зона одговорности је

иначе шира и обухвата већу површину државне територије него што је ратна зона. Али и у једној и у другој је Сува Река била у мојој зони, док у, Ораховац није био у мојој ратној зони, у ратној значи зони одговорности.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ваше седиште је дакле било у Призрену?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците, да ли је постојала. Постоји приштински корпус, јел тако, чије је седиште било у Приштини? Да ли је постојала нека заједничка команда, здружена команда, да ли можете о томе нешто да нам кажете?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, па као што Вам је познато ја сам више пута био и у Хагу и сведочио сам, то је и тамо било неко важно питање. Није постојала никаква здружена команда, у смислу какве команде иначе треба да буду, мада се тај термин здружена команда делом користио и '98.године, а користио се и '99.године, има један број докумената на којима у заглављу стоји да је то здружена команда, а ти документи су без потписа. Ја знам да укупно је било 17 таквих докумената издатих од марта, па закључно негде са мајем '99.године. Документи су урађени у складу са да кажем, са војним правилима и прописима како се иначе раде борбена документа, ако би се сва та документа погледала могле би одређене примедбе да им се дају, зато што можда у некој ситуацији нису били баш потпуно конкретни, али ми смо радили по тим документима. За мене то није био проблем што је у заглављу писала заједничка команда, јер сам ја тај документ добијао од своје команде, од команде приштинског корпуса. Тако да и последњи пут кад сам био у Хагу, ја сам однео једну коверту на којој пише «команда» па број команде приштинског корпуса, а унутра су били документи где је у заглављу писало «заједничка команда».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ко је сачињавао те документе и насловио «заједничка команда»?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Сва та документа су заведена и оверена у команди приштинског корпуса, а персонално значи, кад су у питању заповести њих је радио у то време пуковник Радојко Стефановић, а карте је радио један други пуковник коме сад тренутно не могу да се сетим имена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Опишите нам, каква је ситуација била на Косову и Метохији марта '99.године?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па видите, октобра, крајем октобра дошла је мисија ОЕБС-а на Косово и Метохију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: '98?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: '98.године. У октобру ситуација, значи септембра и октобра су завршене противтерористичке операције и ситуација је била мирна, број инцидената и на државној граници и на територији је био врло мали, и војска и полиција су држале велики број пунктова на важнијим саобраћајницама али исто тако и на важним земљишним објектима. Међутим, доласком мисије један од тих захтева из тога Споразума је био да се војска врати у касарне, да се део јединица које иначе нису биле формацијски са Косова и Метохије врате на територију Савезне Републике Југославије, а исто тако и да се смањи број припадника МУП-а на територији Косова и Метохије. И онда је то учињено одмах крајем октобра и почетком новембра, тако да смо ми као војска задржали само три локације ван граничног појаса. Морам да кажем ван граничног појаса јер у то време само према Републици Албанији гранични појас је био ширине 5 километара и у том граничном појасу било је седам јединица војске, јачине мешовите чете и три такве јединице су биле, једна у реону Дуља, једна у реону Волујака и сад где се налазила та трећа, уопште мислим није битно сад за. И седам их је било непосредно у граничном појасу. Ми смо значи и полиција је имала право да задржи 25 осматрачких тачака на комуникацијама. Ми смо напустили значи целу територију коју смо држали до тада и војска се повукла у касарне, МУП се повукао у своје мирнодобске локације осим ових 25 тачака осматрачких. Дошла је мисија, иако је по том споразуму мисија требала да контролише да терористичке снаге не заузму територију коју смо ми напустили, већ да и они остану само на тим локацијама и на тој ужој територији у реону Дренице, па на крају крајева и у околини Суве Реке и околини Ђаковице, они су већ од првих дана почели да излазе на комуникације и запосели су готово све тачке које смо ми напустили. И затим, крајем новембра и у децембру, јануару, фебруару број терористичких акција и инцидената се из дана у дан повећава. Мисија ОЕБС-а је пратила сваки покрет наших јединица или сваки покрет било какве јединице МУП-а, док са друге стране није имала готово никакву контролу над терористима и нама су то објашњавали отприлике на начин са вама је лако сарађивати, јер ви сте организована војска или полиција, и придржавате се наређења, зна се ко командује са којом јединицом. Ми каже не можемо тамо у ОВК никога да присилимо, јер у ствари не зна се ни ко је командант или поједини команданти нижег нивоа не слушају наређења од команданата вишег нивоа. Тако да посебно крајем фебруара и марта напади на комуникације, на снабдевачке колоне, на ове пунктове МУП-а, на државну границу били су готово свакодневни.

Ми смо морали у фебруару и у марту неколико пута после директних напада на границу или после директних напада на јединице у простору да интервенишемо. Да интервенишемо, да водимо борбу са терористима, када је то било на државној граници мисија ОЕБС-а нам није правила проблем. Рекли би да је то легитимно, извршили би ајде да кажемо то, као увиђај, убележили би значи тај инцидент, док ово што се дешавало по дубини територије, ту су врло често имали и одређених примедби у смислу, е па нисте морали да ангажујете толику војску, а пошто су то изненадна, засебна дејства било јединице МУП-а или наше јединице готово увек би ту претрпели одређене губитке, било у људству било у техници, и зна се да на својој територији морате реаговати, то је на крају крајева један од задатака који је предвиђен свим борбеним правилима војске и посебно правилном службе. Слично мислим да је и у Министарству унутрашњих послова.

20.марта дошло је до повлачења мисије ОЕБС, ми смо знали јер посебно некако од почетка марта односи са том мисијом су прилично овако захладнели, оптужбе са њихове стране су биле све чешће, јер ми смо део јединица не у мојој зони, али у зони приштинског корпуса изашле су на територију, изводиле су обуку. Они су се томе супротстављали значи, да јединице не могу да изводе обуку, али већ после 15., и у разговору с њима, ми смо знали да ће они напустити нашу територију и били смо сигурни да ће врло брзо после тога доћи до агресије. Значи 20., су напустили моју зону и зону приштинског корпуса преко прелаза «Генерал Јанковић», отишли у Македонију, 23., то су учиниле и хуманитарне организације. Ми смо знали да се тада време до агресије више не мери у данима него практично у сатима и до агресије је дошло 24., негде око 20 сати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тад када је мисија ОЕБС се повукла са подручја Косова и Метохије, да ли сте Ви имали неких заједничких састанака са штабом МУП-а, да ли сте имали неку планирану борбену активност у заједништву са полицијом, да ли је тих дана било речи о томе?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па тих дана, непосредно пре повлачења није било, али ја могу да набројим значи да имали смо, мислим 11.марта, имали смо у фебруару и у марту неке три активности, после напада терористичких снага. Једном је то био напад на моју јединицу, али реаговала је значи и моја јединица али су реаговале и снаге МУП-а које су се налазиле у Призрену, то је била јединица у то време потпуковника Митровића, затим имали смо једну заједничку акцију у селу Јешково.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, конкретно, после 20.марта?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: А, после 20?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: После 20.марта '99?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: После 20., прва активност коју смо имали почела је 25., ујутру.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пре него што кренете на 25.март, на те борбене активности, испричајте нам како је дошло до тога, како је то осмишљено, ко је правио план, ко је поделио те кодиране карте, ко је издавао наредбу, и како се то одвијало?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, јасно ми је. Да ли је то сад било 22., или 23.марта, ја сам био у Приштини, на позив команданта корпуса, мислим да су били, да је био и потпуковник Митровић и други представници МУП-а. Тамо нам је исто речено да је агресија извесна, да су снаге сконцентрисане у средоземљу и да је можемо очекивати сваки дан. Речено нам је да иако смо ми имали те податке које се терористичке снаге налазе у дубини наше територије да чим почне агресија, ми морамо са делом снага, првенствено војска, осигурати државну границу, а са делом снага у сарадњи и садејству са МУП-ом, неутралисати терористичке снаге које се налазе иза наших леђа и то, да то морамо учинити у једном кратком времену, најдуже за две недеље и да се онда морамо сконцентрисати војска на границу а МУП да чува територију која је ослобођена од терористичких снага и да чекамо, значи тако спремни да чекамо агресију, јер иначе не бисмо могли једновремено да водимо борбу са снагама које би нападале преко државне границе и са снагама које би нас нападале у леђа или на комуникације а које су се налазиле у дубини наше територије. У мојој зони одговорности налазиле су се, практично биле су две терористичке зоне, зона Паштрик и зона Дукађин. У зони Паштрик је било пет терористичких бригада то је од 121., до 125., и циљ свега овога што је, због чега смо ишли у Приштину је да нам се практично објасни шта ми треба да радимо за те две недеље, и да ћемо добити практично наређења за сваку од тих активности, а тада смо већ добили прво наређење, мислим да је оно издато 23.марта, од стране заједничке команде, али нама је то дато, значи у команди приштинског корпуса.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ко је сачињавао ту заједничку команду?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па пазите, ми користимо термин заједничка команда, команда заједничка не постоји. Да Вам објасним како ја схватам због чега се користио тај термин.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је то заједничка команда војске и полиције?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Значи, није постојала никада никаква заједничка команда, али видите, најлакше је то схватити на овај начин.

Координација је вршена и '98., и '99.године, непрекидно на нивоу команде приштинског корпуса и на нивоу МУП-а, штаба МУП-а у Приштини, и ми смо '98.године, увек, за сваку активност ишли директно у Приштину и ту смо добијали задатке, међутим, '99.године, били смо само једном у марту, и више никада нисмо били у Приштини на координацији за борбена дејства, а борбена дејства су била готово свакодневна. Пошто јединице МУП-а не би прихватиле да изводе борбена дејства по наређењу које би издао приштински корпус, ако би писало на том наређењу команда приштинског корпуса, исто као што ни ја не бих прихватио да изводим борбена дејства ако би тамо писало рецимо штаб МУП-а. Онда је мени је то тако и објаснио на крају крајева сада генерал Стефановић, који је био оперативни орган приштинског корпуса, користећи неку аналогију да је и '98., се та координација некад називала заједничка команда, он у заглављу, значи, али само заповести не и карте стављао, значи заједничка команда, јер каже ви знате да то долази из приштинског корпуса и ви као команданти војске се томе, знате одакле вам долази наређење. Та заповест је давана и МУП-у, значи штабу МУП-а у Приштини и он је достављао значи такође својим јединицама, и за МУП је опет било прихватљиво јер је писало да је то нешто заједничко, није писало да је то војска. Ја само на тај начин објашњавам да је то заглавље и та заједничка команда, и тај сам термин био само питање решавања ситуације конкретне у том времену да би могла да се врши координација на нижим нивоима, рецимо да бих ја могао да вршим координацију са господином Митровићем на нивоу моје бригаде и на нивоу његовога одреда. Јер иначе, ако би нешто било команда оно мора да има своју организацију и формацију, има нормално и своје јединице, свој штаб, своју канцеларију, свој печат. Ништа од тога практично овде није било. Јер видите, не постоји ни један печат на коме пише заједничка команда, и сва та документа су заведена у деловоднику приштинског корпуса.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, и Ви сте 22., или 23., у приштинском корпусу у Приштини?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Примили те заповести заједничке команде?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У чему се састојала заповест?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па пазите то је класична заповест у првој тачци се говори о непријатељу, у другој тачци се говори о задатку приштинског корпуса, онда се говори шта раде суседни корпуси и у четвртој тачци одлука команданта корпуса. Од пете тачке па надаље то

је практично његова одлука, задаци његовим јединицама, где се наводе јединице приштинског корпуса које ће учествовати у одређеним активностима. Не морају јединице да буду на једном месту, практично свака јединица добија свој задатак који територијално може да буде сасвим одвојен од других јединица приштинског корпуса, тако да сам ја рецимо добио задатак да изводим борбена дејства у троуглу Сува Река-Ораховац-Призрен. Друге јединице су добиле рецимо да учествују, 243.бригада је добила задатак да учествује тамо према Малишеву негде, 124., негде у рејону Дечане, Ђаковица, можда тамо Пећ, 15.оклопна из Приштине опет неки свој задатак, значи свако је добио по тој заповести конкретан задатак за своју бригаду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А оптужени Митровић, тада командант, да ли је и он тада добио заповест?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И он је то добио, међутим у тој заповести се, она није конкретна када су у питању јединице МУП-а, не помињу се јединице МУП-а које ће учествовати на ком терену, господин Митровић је био у мојој зони, 23.одред је био такође делом у мојој зони и у зони сваке од наших бригада војске, био је вероватно по један, можда негде чак и два одреда МУП-а, али ми смо већ сутридан 24., ја и господин Митровић смо извршили ову координацију у Призрену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми само ово, ако он не добија, које ће јединице МУП-а учествовати, како се онда?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, он је добио да ће његова јединица учествовати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А, добио је, тако, добро?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Али да самном директно на терену, у команди корпуса у то време када су координирали са МУП-ом, можда због неких других обавеза нису могли да конкретно кажу која ће на ком терену јединица МУП-а учествовати. Пошто је господин Митровић ту у Призрену у мојој зони, било је потпуно неоспорно да ће учествовати он, али касније 24., мени је речено да ће учествовати и 23.одред, како се Митровићев одред звао нишки, 23.одред је новосадски. Затим да ће учествовати и чета ПП из Призрена, тако да смо 24., ми извршили координацију на терену, ја сам 24., извршио координацију са господином Митровићем, та координација подразумева да ми прво на карти седнемо заједно са својим старешинама, ја са својим оперативцем, Митровић сам или са својим командирима чета, да видимо и на лицу места, мислим договоримо се и по карти где ће која јединица да дејствује, на ком правцу. Да би ја онда после тога дао моме оперативцу задатак да он то све што смо се ми договорили пренесе на карту, да би

онда мој оперативац могао за моју јединицу да направи и заповест, јер када је у питању војска то је јасно, свако борбено дејство мора да има тачно предвиђена документа, значи мора да има одлуку на карти и мора да има одлуку односно заповест написану у тексту, и мора још ако има потребе да има и нека друга наређења која се издају мојим јединицама. Када сам све то урадио, постоје још ту и помоћна документа, ја сам имао и борбену технику коју није имао господин Митровић, тако да сам ја радио рецимо план артиљеријских ватри. Затим ја сам радио план везе, првенствено за своју јединицу али онда и план, значи садејства са Митровићевом јединицом, и радио сам кодирану карту. Кодирана карта користи да би се различити учесници у једној активности могли међусобно споразумевати. Обично се користе два документа, разговорник и кодирана карта, карта може бити кодирана одређеним називима или бројевима, у нашем случају она је била кодирана бројевима и имала је свој назив, разговорник такође може бити са одређеним бројевима или са одређеним речима. Да Вам најкраће објасним, рецимо уместо да кажем са својом јединицом кренуо сам у напад, употребим само једну реч, да ли је то рецимо шума, камен, извор и када преко средстава везе преносим само они моји који имају тај разговорник знају шта значи та активност. Е то сам ја радио и за мене и за господина Митровића, онда бих то умножио и то бих дао да би могли ми међусобно да комуницирамо у току борбеног дејства.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је било 24.марта?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је било 24.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците, 23.марта када је објављена непосредна ратна опасност, да ли сте издавали неке наредбе у том смислу како треба поступати?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па знате, наређења која сам издавао односила су се искључиво на моју јединицу, моја јединица је већ пре тога била напустила своју мирнодобску локацију, налазила се на терену, моје материјалне резерве су већ у фебруару када је прва опасност од бомбардовања постојала биле утоварене на мобилисана превозна средства и налазила се на терену, тако да се у касарну налазио само један мали део опреме и моја наређења су првенствено била везана за ту опрему, да се и опрема мора износити из касарне и да сам практично наредио да у касарни остаје само обезбеђење, да остане само оперативни дежурни и да пошто нисам имао где да преселим артикле хране који су се налазили у хладњачи, преселио сам значи конзервирану храну и све остало али пошто је то велика јединица рецимо кромпир можда 50 и стотину тона кромпира било је у подрумима испод земље, то сам рекао

да то остане и да се онолико колико је потребно јединици долази у касарну и да се то изузима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се то односило и на МУП који је био у саставу касарне?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: МУП је имао један објекат значи који је МУП и изградио у мојој касарни, и МУП је такође напустио тај објекат и остао је само дежурни, али знам да су се у објекту МУП-а, значи МУП је напустио и појединци су напустили са својом борбеном опремом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад су напустили?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па отприлике када и војска.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Исто 23.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Углавном то је било можда и 23., или чак и раније, јер с обзиром да смо се сви ми налазили на неким локацијама, иначе мало људства је било у самој касарни. Знам само да су остала нека можда лична средства или вишак опреме од појединаца и можда резервна количина муниције у тој згради, а на крају крајева то сам и видео када је зграда бомбардована јер сам можда сат времена после бомбардовања дошао. Прва зграда која је бомбардована на мојој територији је управо била зграда МУП-а.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, 25.марта '99.године, дакле након свих завршених разговора, подељених карата, заповести, где крећете и како је то било организовано, са ким Ви крећете, са ким креће Митровић?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја овде имам на крају крајева.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле, мислим на то извођење борбених активности?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И своју заповест из које се то све види, моја јединица је кренула на извршење тог задатка на различитим правцима и различите јединице имале су сходно својој специјалности и различите задатке, ми смо кренули да блокирамо ту територију која је отприлике омеђена овако градовима Призрен-Сува Река-Ораховац, мада је та територија коју смо блокирали била нешто ужа. Неке моје јединице су већ 24., увече или 24.ноћу које су имале да пређу дужи пут кренуле на одређена места и у току ноћи су стигле значи на те своје полазне тачке. Моја јединица је из Ђаковице, она је иначе, то је мој други батаљон, из свог састава је издвојио борбену групу 2, она је кренула колико ја знам негде у један сат 25. Углавном по задатку 25., у шест сати ујутру све јединице су морале да буду на својим местима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која борбена група, која Ваша јединица креће у правцу Суве Реке?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У правцу Суве Реке креће моја борбена група 5 коју је водио пуковник Коњиковац, у то време потпуковник Коњиковац.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад је кренула и ским креће?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Она, овако, овде имам једну карту која је рађена 2002.године за потребе Комисије за сарадњу са Хашким трибуналом, коју је тада имала војска и овде се види значи негде око три сата ноћу је кренула борбена група 5, и она је била у реону Ђиноваца, негде у 03.40, на улазу у Суву Реку у реону Широко негде око 04.10 часова, а прошла је кроз Суву Реку у 04.40 часова на правцу села Раштана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колико је било у тој борбеној групи људи?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па да не бих нагађао ја бих се послужио анализом својом после борбених дејстава где би требало да стоји тачно колико је. Борбена група 5-180 људи, знам та борбена група имала је три тенка, једну самоходку, две праге и вод минобацача 120мм, са два минобацача.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И који је циљ те борбене групе која креће у правцу Суве Реке, Рештана, који је циљ?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Циљ те борбене групе био је да од села, да прође Суву Реку и да, јер смо знали да су се већ од села Раштане, то село је готово спојено са Сувој Реком, али већ код моста да су се налазиле терористичке снаге, на удаљености можда 200-300 метара према Сувој Реци био је пункт МУП-а који је штитио значи улаз у град.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А јел знате ко је штитио, пункт МУП-а то је Широко, ко, које јединице су штитиле?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: На територију МУП или ови одреди они су имали да кажем ову офанзивну варијанту коју је чинило млађе људство, то је код господина Митровића био 37.одред и имали су те да кажем посадне снаге, или снаге које су само чувале територију, то је био 87.одред.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е сад, у селу Рештане који је одред био?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Пазите ја то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не знате?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Није био одред, то је кад се каже пункт тоје само једна група, одељење полицајаца можда њих 7 до 10, и ја претпостављам да су били из 87.одреда. Који је циљ био, значи борбена група 5, је требала да дејствима од села Раштане, преко села Студенчане и Самодрежа споји се са борбеном групом 6, која је дејствовала са правца Ораховца-Велике Круше-Зочишта и Оптеруше, да пресече значи

ту територију коју су држале терористичке снаге, да доведе у окружење, значи пошто смо остали део територије ми посели, линију блокаде, и окружили смо и са правца Ђаковице и са правца Призрена и практично са правца Ораховца, постојао је само тај отворени пут који је изводио на планину Милановац, те две борбене групе су имале задатак значи да пресеку ту територију да се споје и да доведу у окружење терористичке снаге, у то време смо ми претпостављали да се ту налази 124.бригада ОВК.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте се Ви налазили тада, у то време, дакле борбена група је кренула у раним јутарњим сатима или касно увече?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па ја сам кренуо, они су кренули у три сата а ја сам кренуо негде око пет часова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је 25., јел тако?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: 25., кретао сам се овде на правцу од Призрена путем према Ђаковици, до места Зрзе, успут сам видео да су моје јединице већ изашле на своја места, да поседају линију блокаде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која је Ваша група била, јел то исто борбена група била?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ту сам рецимо у рејону Пирана видио да снаге за блокаду иду овамо према Смаћу, Доњој Србици, то су биле оне моје да кажем неборбене јединице које не учествују у борби већ се само налазе на линији блокаде и спречавају да преко њихових положаја се извуку терористичке снаге. Овде на правцу Пирана, Круше, Мале, Велике Круше, затим Целине, моје снаге су такође ту долазиле у блокаду, део снага је долазио борбене групе 1, који је требао да напада на правцу Ран-Дубраве и Ретимља, а на правцу Целина, Зрзе уочио сам да је пристигао и 23.одред МУП-а који је нападао на том правцу. У рејону Беле Цркве пронашао сам и видео сам да је моја борбена група 2 из Ђаковице такође стигла на своје место, ту сам видео и команданта у то време потпуковника Вуковића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А јесте ли Ви кренули према, где тачно, ово је борбена група од Суве Реке, јел тако број 5?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Њу нисам гледао, јер сам ја кренуо другим правцем, она је такође у три сата отишла, а ја сам дошао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А из правца Ораховца, која борбена група?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Моја локација, то може да се види на овој овде карти је изнад Велике Хоче, на брду које се зове Краста, ту сам одредио да ће бити моје командно место, и ја сам већ у шест сати био на томе брду, успоставио сам везу са свим својим командантима, сви су се налазили на местима која су им задата по заповести, и ја сам тада

наредио да оне јединице, борбене групе које су биле предвиђене да крену у напад, да крену у напад.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте у контакту и са Коњиковцем били?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, нормално и са Коњиковцем, и.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли он јавља, стигао је, да ли је имао неких борбених активности на путу до Рештана, да ли имате то сазнање?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, никаквих.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Никаквих?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Никаквих активности он није имао, значи нормално је прошао цео пут, прошао кроз Суву Реку и дошао до самог села Раштане, ту се развио за борбу и ту је одмах успостављен практично тај ватрени контакт са терористичким снагама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А које чете ПЈП-а, нисам сигуран да сте рекли су биле са Вама?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па видите, што се тиче 37.одреда, када смо вршили координацију пошто је ово био најважнији правац, Сува Река-Ораховац, и пошто је ту требало да се изврши најважнији задатак, опкољавање, пресецање ове територије и блокирање терористичких снага, ја сам онда се договорио са пуковником Митровићем, да он са мојим пуковником Коњиковцем, напада са правца Суве Реке, а да ја са његовим замеником, то је мајор Грујић са две чете, значи Митровић је имао три чете са правца Суве Реке, а две чете са мајором Грујићем, су нападале заједно са мојом борбеном групом б са правца Ораховца. Док 23.одред он је нападао са правца асфалтног пута, он је од нас био далеко, али сам ја имао значи непосредну везу, мајор Грујић је био поред мене, пуковник Коњиковац и пуковник Митровић су једно време, ја сад то не знам, били заједно, али сам ја непрекидно био на вези са пуковником Митровићем, јер да би могли да одржавамо везу он ми је дао један од својих радио уређаја-моторолу, тако да сам ја могао да слушам и њега, затим Секретаријат МУП-а у Призрену, његове контакте са Секретаријатом и његове контакте са његовим командирима, и чули смо се свих тих дана више пута.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате јел Митровић исто кренуо у тим раним јутарњим сатима са Вашом борбеном групом, да ли знате уопште када је кренуо?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја га нисам видео и нисам пратио ту борбену групу, али у време када је требало да буде на томе месту он је био значи на свом месту.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А где је то био?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мислим његова јединица била на свом месту, а то је било село Раштане.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли знате где је био Митровић?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Знам да је Митровић пре улаза у Суву Реку, постоји и тај да кажем, цела та територија зове се Широко и ту је била Управна зграда Метохија вина, према виноградима и да је он то изабрао да тамо му буде као, не командно место али нека база одакле је он полазио, где му је остао део логистике и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сам Вас разумела, јесте ли Ви били онда директно на тој борбеној линији?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, ја сам увек био директно на борбеној линији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зато што Митровић каже да је он био на командном месту, шта то подразумева, да ли је правило да командант буде на првој борбеној линији, или да буде на командном месту, да командује својим јединицама са командног места, или као што сте Ви урадили били на првој борбеној линији?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па ја сам био лош команднат.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А тако објашњавате?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Команданти командују са командних места, командна места су далеко, рецимо, за бригаду могу да буду од 10 па чак и до 25 километара од прве линије. И начелно је да се командује са командних места, то што сам ја био директно у својој јединици то је због тога што сам хтео да имам директан увид како се одвијају борбена дејства и због тога сам изабрао да будем на том објекту Краста који надвишава целокупан простор. Види се значи све до Призрена и све до Суве Реке, а то је потребно и због нечег другога, ја сам рецимо био дужан да подржавам како своју јединицу, исто тако и јединице МУП-а, да ли је то 23.одред, или 37.одред, све једно, али пошто сам ја одлучио о ватреној подршци, онда је било потребно да будем на терену, кад ми се каже потребна је ватрена подршка, по том и том рејону, ја сам то онда имао као на длану, све испред себе, нисам одлучивао и нисам био у канцеларији да гледам у карти шта ми се то тражи јер сам гледао на терену и како напредују јединице, и онда сам одлучивао да ли је ватрена подршка потребна или није потребна и тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пошто сте у контакту са пуковником Коњиковцем, какво имате сазнање, тог 25.марта, како се одвијала борбена активност?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Борбено дејство 25., испред 37.одреда, ове три чете и мога дела борбене групе 5, биле су значи врло тешке

борбе и врло мало напредовање, свега пар стотина метара, ја мислим да су испод пола километара напредовали тог дана, да једноставно нису могли да иду напред, јер терен који су држали терористи па и сами обронци планине Милановац, према селу Добродељане су надвишавали наше позиције, и ми у то време нисмо знали, ми смо мислили да они само тамо имају једну бригаду, касније, али много касније ја сам сазнао да су они тамо имали три бригаде, 124. и 122. Значи чудило нас је да баш на тим правцима, и они су нормално проценили због чега смо кренули са правца Ораховца и са правца Суве Реке, и проценили су да ћемо им пресећи територију, да ће снаге остати у окружењу и због тога су грчевито бранили и правац од Суве Реке и правац од Ораховца, односно од Велике Хоче.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте се чули у вечерњим сатима 25. марта са Коњиковцем?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, чуо сам се, пазите уобичајено је да се чујем са свим командантима, не само са Коњиковцем, ја сам имао ту и свог начелника штаба који је био у борбеној групи 7, свог обавештајца који је водио борбену групу 6, борбену групу 1 командант I батаљона, снаге у блокади на путу, командант хаубичког дивизиона, са свима њима сам непрекидно комуницирао, а исто тако и са господином Митровићем, а његов заменик који је био самном, имали смо значи личну комуникацију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И како се завршио тај 25., да ли се још нешто карактеристично десило?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: 25., се завршио на следећи начин. Негде у преподневним часовима код 23. одреда дошло је до једнога инцидента где је њихово борбено возило склизнуло са једног моста и преврнуло се у један поток. Пошто они нису имали технику која може то да реши, ја сам негде поподне наредио да из моје, није то већ касарна, али са локације где је био, дође мој ТЗИ, то је тенк за извлачење, који има и дизалицу и који може да извлачи и тенкове и друга средства, да дође на излаз према Ораховцу, излаз из Ораховца према Великој Хочи, када дође на ту локацију да ми се јави. У шест сати, негде у шест сати су обустављена борбена дејства, сви су били дужни да се припреме за ноћ, да остану на тим линијама, да спрече да се у току ноћи извуку терористичке снаге. Ја сам кренуо, пронашао сам тај ТЗИ и одвео сам га директно то је у, то је негде у рејон села Ногавац, ту сам ступио у везу са командантом, односно са старешинама 23. одреда, директно су ме одвели да ми покажу где је то преврнуто возило, издао сам задатак своје командиру, мислим да је то капетан био који је дошао са тим

тенком, како ће да подигне то возило, да га извуче, и то је већ било негде око 20 сати. Ја сам кренуо према селу Целина и умеђувремену је можда негде око 20 или 20.10 позвао ме је мој оперативни дежурни и саопштио да је бомбардована касарна, објекат МУП-а и да је бомбардован положај првог мог батаљона, објекат Чеја, да на објекту Чеја нема никакве штете јер је пала само једна ракета али да је објекат МУП-а бомбардован са три ракете, и да има и погинулих и да објекат гори. Ја сам ту био у близини асфалтног пута и само сам изашао на асфалтни пут, и стигао сам па негде сигурно до девет часова већ сам био у касарни, дошао сам до тог објекта, он је гашен од стране ватрогасне јединице МУП-а из Призрена, видео сам људе из Секретаријата, мислим да је био Вукобрат, њега сам ту срео баш код објекта, рекао ми је да има рањених и да су они извучени а да су погинули унутра, да је погинуо дежурни који је из Призрена, и да је погинуо један човек из јединице господина Митровића, то је, познавао сам тог човека јер сам често долазио у ту зграду код господина Митровића, знам да се презива Бараћ и да је био задужен за логистику. Онда рекли смо да, исто да гашење иде отежано јер има проблема, експлодира муниција, ова пешадијска а каже унутра има и бомби и због тога то не може да иде онако како би иначе требало да иде, јер је, зграда је тачно погођена како има спратове, први пројектил је ушао на улаз први спрат, други пројектил други спрат, и тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте у контакту са Митровићем те вечери?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Чуо сам се са Митровићем, исто око, и њему је јављено да је погођена његова зграда, ја сам обишао то, обишао сам свог опретивног дежурнога, издао му задатке, оно за сутридан, ту је мени био и центар везе и рекао сам да одмах врше припреме за иселење са те локације и центра везе, пошто су центри везе стационарни, ту постоје одређени проблеми за пресељење веза посебно кад су у питању радио-релејне везе. Јер стационарни објекти имају релеје који су заједно са цивилним релејима који су се налазили на објекту Цвилен-Кориштени и то је сад требало све да се напусти. Ја сам се задржао у касарни највише један час. Вратио сам се до Дома војске где сам већ био пребацио своју канцеларију, и ту сам остао у току ноћи, ујутру сам рано кренуо поново на своје место.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате у току те ноћи, 25.марта, где се налази Коњиковац, где је он преноћио?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па Коњиковац се, налази се на свом правцу, ја мислим да је преноћио заједно са пуковником Митровићем, али ми се, пошто смо се чули задњи пут, чули смо се везано за

бомбардовање касарне, и чули смо се следећи пут тек сутридан када су поново отпочела борбена дејства.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта Вам говори Митровић везано за бомбардовање касарне?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Када сам се чуо, то је већ 26., са Митровићем, у радио комуникацији не користи се, не говори се све на тај начин како ми говоримо сад, рекао ми је да мора да иде код Шаре, Шара је кодирани назив за Призрен, за СУП Призрен, кад се каже Шара, ја знам да они иде у Призрен, да мора да обиђе оне своје. Ја сам знао да мора да обиђе значи повређене, односно повређеног у болници и да види везано за његов објекат шта ће да предузме, око извлачења ствари а исто тако и погинули нису били још извучени, и ја сам знао да он одлази за Призрен али је Коњиковац остао на терену, директно у борби са његовим командирима чета. Ја сам се чуо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Вам је рекао на који начин ће се вршити координација са тих борбених активности за време док он буде био у Призрену?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Пазите, ту не постоји никакав проблем, његов заменик је био код мене, а Митровић без обзира где се налази и он из Призрена може да координира сваку активност, он је такође и из Призрена могао да прати тачно како његове јединице иду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па по карти, по оној кодираној карти, његови командири чета су могли да га извештавају, али мислим да неке посебне потребе за тим није ни било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А која је то веза, коју би морао да има радио везу или?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је радио релеј на вези.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Радио релеј?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је радио веза, семи дуплекс, то се тако зове, постоји симплексна веза, када два радио уређаја разговарају директно један са другим, али је потребна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Виде се?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Оптичка видљивост да би могли да разговарају и зависно од конфигурације земљишта, то раздаљина може да буде 5 километара, може да буде можда и 10 километара, али ми смо увек користили семи дуплекс везу, то је веза преко релеја, релеје смо имали на Цвилену, то је објекат изнад Призрена, и имали смо још на неколико места. И када користите релеје онда можете да разговарате и

са Приштином и са било којом значи другом локацијом на територији Косова и Метојије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажете чули сте се 26., у јутарњим сатима, да ли знате у које време је Митровић кренуо за Призрен, отприлике?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја мислим да је то било, да су оно борбена дејства већ почела и да је можда то било пре девет сати или око девет сати, не могу да будем апсолутно сигуран али знам да су борбена дејства почела, и да је то било вероватно око девет сати, да је он отишао према Призрену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Испричајте нам тог 26.марта како се све одвијало, шта се дешавало, да Вам не постављам потпитања?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: 26., у односу на 25., била је врло интензивна непријатељска авијација, тако да смо били под непрекидном ваздушном узбуном, или узбуном од ваздушне опасности, не само јединице које су се налазиле на другим деловима територије, него и ми који смо се налазили у борби, што је посебно било тешко за употребу борбене технике. Зато смо морали и да тамо и место где сам ја налазио да када се најави, непрекидно нам је наш оперативни центар најављивао ваздушну опасност, а онда сам ја ту најаву преносио и преко МУП-ове радио станице и њиховим јединицама, значи и јединицама господина Митровића, а тамо где сам се ја налазио и мајор Грујић, војници који, њих је било неколико они су задимљавали наше командно место да се оно не би видело, у један сат смо имали и напад авијације, тако да и то баш на мом правцу, баш на борбену групу 6, и рањена су том приликом два војника. Техника није била оштећена и тад је дошло онако, те јединице које су баш биле у борби, не могу да кажем до пада морала, али осетио сам да је потребно да ја дођем међу њих. И онда сам ја дошао, то је већ било негде у рејону села Зочиште, ја сам дошао и све до мрака сам практично водио, узео сам један вод из резерве, део те јединице из које су били ти војници који су рањени, а у међувремену сам имао још двојицу рањених од терористичке ватре, сам извукао из борбе и ја сам наставио даље према селу Оптеруша.

На овоме другом правцу пуковник Коњиковац ме извештавао, они су тог дана успели да овде према објекту Чука, Граб, Трлине, да више иду, то се у војсци каже десним крилом, односно да се и они попну на те објекте и да значи потисну снаге које су њих надвишавале. Тако да су успели да ово велико село Студенчане, преко објекта Граб који надвишава, значи да заузму Студенчане, да се приближе овоме селу Самодража. Ми смо заузели тога дана Оптерушу и већ када је пао мрак, били смо, ја мислим да су дејства овде трајала негде и до осам сати, да

смо борбена група 5 и борбена група 6, били можда на 500 метара до један километар стигли једни до других. Ја сам знао и по ватреном дејству где се они налазе, они су знали где се налазим ја, али пошто је била ноћ, наредио сам да се на свим правцима прекине дејство, да се јединице значи припреме за ноћ, да се припреме да евентуално спрече извлачење терористичких снага, и да сутра у јутарњим часовима 27., наставимо дејство.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате информације да ли је било неких жртава са стране војске, полиције, тог дана 26.?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, 26., ја сам имао на другом правцу три погинула, поред ових војника које сам имао на мом правцу, имао сам још три погинула војника и једног рањеног, али то је у реону Ландовице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А од стране Коњиковца, да ли сте чули нешто у том смислу, да ли је било жртава?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Од стране Коњиковца нисам, на његовом правцу није било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је било војске у Сувој Реци?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, у Сувој Реци никада није било војске, али као и свака друга општина Сува Река, је имала да кажем војно-територијални одред, 101.војно-територијални одред, Призрен је имао 108.војно-територијални одред, Драгаш је имао 68.војно-територијални одред, и сви су они били везани за војни одсек у Призрену, војни одсек у Призрену је такође имао једну своју зграду у мојој касарни, и пуковник Митић је био командант војног одсека и једновремено био је командант свих тих војно-територијалних одреда, све до времена када они нису претпотчињени другим јединицама, то је било негде априла месеца, где је команда војног одсека претпотчињена мојој бригади, са 68., и 108.одредом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је било априла формално регулисано?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да априла.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли се то тако односило и раније, пре тог периода?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па пазите, војни, значи на територији III армије била су два војна округа, војни округ Ниш и војни округ Приштина, и они су директно везани за команду армије, тако да нису били везани за команду корпуса, иако су се налазили у нашој зони, ми смо сарађивали у неким питањима, рецимо у логистичким питањима они су своја возила попуњавали на мојој бензинској пумпи, у касарни и тако даље, по питању дисциплине такође су били одговорни, да поштују моја

наређења у оквиру гарнизона, али су имали свог команданта, значи пуковника Митића. У априлу, издато је неколико наређења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нећемо о томе, да се вратимо ми на 26?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И онда су дошли под моју команду и онда су нормално извршавали моја наређења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. 26.марта, дакле Ви знате да је Митровић отишао у Призрен, да ли сте се у току дана или вечери поново чули са Митровићем, да ли Вам нешто говори о томе како је провео дан у Призрену и шта се све догодило?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па пазите, то не може, то се ипак не говори преко средстава везе, чули смо се и када је био у Призрену, чуо сам се и са начелником секретаријата у Призрену када је Митровић био тамо, јер он се исто интересовао и он ме је на крају крајева том истом везом звао више пута у току дана, да ме пита како, у крајњем ето да ме пита како сам и да ли посао, да ли задатак иде како треба, са Митровићем сам се онда чуо и поподне и чуо сам се поподне и касније, када је био директно насупрот мене, када је био са пуковником Коњиковцем, али сам га први пут видео 27.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми да ли знате 26.марта, када се вратио на своје командно место?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То не могу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не могу, мислим да је то било поподне, негде касније поподне, вероватно. Јер ја сам се чуо са њим, али нисмо имали потребе о томе и то уосталом се не сме никада говорити. И никада га ја не питам где се налазиш, или ако ми он каже, онда би морао да ми то каже помоћу коодираних карте, јер средства везе се слушају и на тај начин ако би се рекло да се налази ту и ту, могао би да открије или он или ја значи непријатељу где се налазимо и да будемо рецимо нападнути из ваздуха или на неки други начин, али чуо сам се када сам ја преузео поподне директно ову јединицу борбену групу 6 и када сам се кретао према њима, чуо сам се јер толико је већ било између нас, можда 500 до километар свега, и тад смо се ето чули, а 27., смо се видели када смо се спојили борбена група 5 и борбена група 6, негде око десет сати, тада смо се видели, и тада смо се договорили пошто територија коју смо били блокирали сада је била врло сужена, и постојала је велика концентрација јединица, ја сам онда рекао да више нема потребе за толиким снагама, остао је део код Мамуше, Непребишта и тако даље, да се прегледа и претресе, чак 27., интензитет борби је био знатно нижи јер се у току ноћи терористичке снаге извукле према селу Добродељане, а пошто је

наша следећа, а већ смо добили задатак за следеће дејство према Малишеву, онда сам ја рекао да је најбоље да борбена група 5 моја, пуковник Коњиковац и Митровић са комплетном својом јединицом која се ту налазила крене према селу Добродељане.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је следећи задатак?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је следећи задатак.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле, овај задатак, ове заповести, Ви сте дефинитивно обавили да тако кажем, ту борбену активност 27?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, значи што се Митровића тиче, она је обављена 27., али пошто је остао тај, ево то се на овим овде картама види, значи 27., тај неки уски појас ја сам остао са својом јединицом, и остао је 23.одред, у међувремену поподне десило се у рејону Мамуша један инцидент где ми се преврнуо тенк и погинуо још један војник, и онда је моја јединица морала да остане још и 28., делови моје јединице, првенствено борбена група 2 из реона Ђаковице, борбена група 7, једновремено кад се извукла борбена група 5 и господин Митровић и борбена група 7 се извукла у Велику Хочу припремајући се за следећи задатак који је за мој део био од правца Ораховца преко превоја Троје према Малишеву, а за Митровића и за Коњиковца то је било преко села Добродељане према Пагаруши. Ја сам се исто тако вратио да, јер на следећи задатак нисмо ишли са истим јединицама, значи смањили смо јединице, јер у следећем задатку су учествовале још три бригаде из корпуса, тако да је знатно мање мојих јединица учествовало у овом задатку, али је учествовала целокупна Митровићева јединица и учествовао је 23.новосадски одред.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците, да ли Вам је уопште било познато тих дана да је било исељавање албанског становништва?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па да, то ми је било познато јер је то, то се видело.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад сте Ви први пут видели?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја сам први пут видео још 24., 24., пре него што је почело бомбардовање, прва група од можда стотину Албанаца је дошла на гранични прелаз, ја их нисам видео, али због чега то знам, ми смо целокупан гранични појас у дубини до 3 или до 5 километара минирали, а тај асфалтни пут који води од Призрена према Врбаниц, где се налази гранични прелаз, њега смо запречили са бетонским тетаедрима а саму државну границу ископали смо асфалт и поставили смо противтенковске мине, све до села Жур је било минирано и са једне и са друге стране и противтенковским и противпешадијским минама. И знам да су ме 24., звали, да је дошла та група и да тражи да

иде за Албанију, али да пошто се mine налазе између наше царине, значи између наше царине и албанскога прелаза, растојање је 200 метара, постоји један поток и постоји мост, средина моста је отприлике државна граница, ја сам значи тај асфалтни пут минирао непосредно до самога моста, људи из МУП-а и они нису имали никаквих наређења, они би пропустили ту групу да прође за Албанију, али нису могли због тога што су тамо биле mine. И ја када су ме први пут звали из МУП-а ја сам рекао да их врате да ме не занима и да ја нећу да уклањам mine, и мислим да ме је звао баш начелник Секретаријата други пут, рекао је каже па ми њих не можемо спречити да иду за Албанију. Покушаће можда да пређу на неком другом месту, а около је минирано, ја сам онда наредио својим инжињерцима да само једну, десну траку асфалтног пута изваде те mine, и да их држе негде са стране, тамо где смо имали минску станицу за паљење оних подземних пуњења за рушење пута, и тако знам да је већ 24., било прва група, 25., кад су.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли имате сазнање због чега је кренула та група 24.марта за Албанију?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Та група није била са наше територије, она је била из дубине територије, из дубине територије кад кажем значи ван моје зоне, по мојим сазнањима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, мислим да ли сте уопште имали неко сазнање, да ли се причало о томе?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па једноставно чим се повукао ОЕБС било је и на правцу према Македонији и ево видите овде, на нашем правцу покушаја да људи оду, јер су осећали значи да ће доћи до рата.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли су и Срби напуштали територију?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Срби су почели још од фебруара да напуштају, знам да су моје старешине тражиле да склоне своје породице још у фебруару, ја сам то дозволио, део је чак, знам да су четворица склонили у Македонију, двојица у Републику Српску, остали који су имали могућности склонили су овде у Србију. А исто тако и Албанци, то знам постоји један мој извештај, негде то је исто месец март, али да су рецимо из Ораховца у шест аутобуса отишли за Турску, мој командант који је водио једну извиђачку колону дошао је до тих сазнања у Ораховцу и то је написао у свом извештају.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када сте следећи пут видели групу?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: 25., 25., кад су отпочела борбена дејства, ја сам тамо са места где сам био нисам башо могао да видим, иако сам целу територију имао испред себе, али то због даљине, могао сам да видим само једну колону која се негде кретала према Ретимљу, то је

било далеко од мене, међутим командант II батаљона ме је извештавао да је ту негде у потоцима код Брестовца пронашао, каже једну групу људи и жена, деце, можда њих, тако ме је он, мислим да их је било око 200. Касније ме је опет он известио да је једну велику групу људи нашао у једној ували, у једној шуми, али то је негде било према Ран Дубрави, а овим путем, асфалтним путем који води од Зрза-Ћаковице, тога дана су почеле да долазе колоне, исто као и овим путем од Суве Реке, те колоне су долазиле од Приштине затим од Малишева, од Пећи, ја више не знам све одакле.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И да ли сте тад коментарисали због чега сад све више и више колоне се јављају?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па можда ја, док су трајале тих неколико дана та борбена дејства ја нисам имао времена да силазим на пут, али касније сам више пута разговарао са људима, са људима из тих колоне, више пута сам указао и помоћ, лекарску или помоћ, јер обично су то били трактори и често су се кварили, тако да када је после рецимо. Те колоне су ишле непрекидно готово до краја маја, али то је било врло интензивно, од двадесет и рецимо петого не толико али 26., па онда можда до 10 или 15 априла, касније су сваког дана биле колоне али било је мање људи, а долазили су из различитих праваца, чак из Косовске Митровице, Приштине из свих места. Па ја сам разговарао, неке сам покушао и да вратим, неке сам успео да вратим, чак неке две колоне које смо враћали су и бомбардоване и претрпеле су губитке, једна од 80 погинулих и 100 рањених, то је на путу Ћаковица-Призрен, а друга у рејону Корише, ту смо групу тог дана вратили са границе, обећали јој да ће бити апсолутно заштићена, и да се врати у своја места, и она је заноћила код села Корише и ту је те ноћи у 12 часова, негде око 12 часова ноћу била бомбардована и претрпела је губитке исто од око 80 до 100 погинулих и исто толико рањених, то је било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је било уопште неке организације у смислу превоза, обезбеђења колоне, да ли је то било организовано?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Видите, то су ме питали и у Хагу, и они то сматрају као негативно. Ја сам пар пута пролазећи рецимо путем видим жене и децу, искључиво жене и децу, жене носе по једно или по двоје деце, вуку некакве торбе, ја сам се зауставио и питам их где идете, где су вам мушкарци, они каже нису ту, они су отишли, побегли, отишли у планину. Ја знам да су можда и већина били припадници ОВК, где сте ви кренули, па ми идемо за Албанију, шта ћете у Албанију, зашто не останете ту, овде се плашимо. Ја сам онда рецимо рекао останите ту где се налазите, па сам са лица места звао начелника Секретаријата у

Призрену, и онда му кажем, молим те овде има једна група рецимо од 50 или 100 жена и деце и стараца, муче се, они не могу стићи никако, види да помогнеш, упути неко возило, нађи аутобус, значи да се пребаце макар до границе. То сам можда урадио два до три пута. А што се другога тиче, пошто је пут био миниран према граници, и то неко гледа исто тако негативно, значи свако ко би скренуо са тога пута, апсолутно је био не угрожен, него апсолутно био би мртав. Ја сам морао своје војнике из инжињеријске чете која је постављала ту минска поља и која је дежурала поред минских бунара, да их поставим дуж целог пута од села Жур до границе. У прво време нисам имао, касније сам набавио, да ли од Електродистрибуције, од полиције, оне траке које се користе када се копају неки канали, да се обележи значи, да се ту налазе струја или тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оне жуте траке?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Оне жуте, разне могу да буду и тражио сам те траке и добио сам их касније и цео асфалтни пут сам и са једне и са друге стране обележио, али сам опет морао ту да имам војнике, јер негде око можда крајем марта, прво су у Албанију улазили људи без икаквих проблема, са друге стране их нико није заустављао, ни евидентирао, онда су их зауставили и, а колоне су непрекидно стизале, ја мислим да је у једном моменту било на том путу од 14 километара и 1000 људи, падала киша, значи људи имају одређене потребе, морало је значи да се непрекидно дежура, знам да је један био недисциплинован возило је било лада, када је прошао нашу царину, није био у тој колони, да кажемо у десној траци, него је прешао у леву траку и налетео је на оне моје мине, возило дигнуто у ваздух, колико је било погинулих не знам, јер су их пренели на албанску страну, јер је било и погинулих и рањених. Ја сам сутридан само дошао да видим то и видео сам да је возило потпуно разнешено, преврнуто и да практично је пало на неке мине које се нису активирале. Два полицајца из Призрена су такође били недисциплиновани, ишли су левом траком поред колоне, али то је било негде на пола пута од Жура до Врбнице, и онда су хтели да се врате за Призрен, био је споредни пут, иако је речено да не сме да се један корак скрене ван асфалтног пута, они су кренули у рикверц, на тај споредни пут да би могли да окрену возило, наишли на противтенковску мину и страдали обојица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Интересује ме, овај задатак који сте добили за разбијање тих како кажете терористичких снага, на том делу, да ли је један од задатака био и расељавање становништва према Албанији.

Дакле расељавање албанског становништва, да ли је уопште постојао такав неки задатак?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Апсолутно не, апсолутно не, то је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је постојала било каква наредба да сте Ви чули, наредба да Албанци напусте Србију?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Касније сам чуо да је постојала та наредба.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Односно, да напусте Суву Реку, конкретно?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Касније сам, у ствари у новембру и децембру ове године сам чуо за такву наредбу, и такву наредбу сам видео али у Хагу, и њу је издао значи, мислим Зурапи, начелник Генералбштаба ОВК.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Везано за које подручје?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Везано за ово наше подручје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ово подручје Ораховац-Сува Река-Призрен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле, Ви не знате ни за једну наредбу да је кренула од стране штаба МУП-а, од стране приштинског корпуса?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да становништво, албанско становништво напусти Суву Реку-Ораховац-Призрен?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не, таква наредба, не да не знам за то, него знам сигурно да таква наредба није издата, ни у мојој зони, а сигуран сам ни у другим зонама приштинског корпуса. Једино што је за мене било изненађење, чак и за судско веће, јер је то тврдио мислим Зурапи, шта становништво, помињала се Беланица, па каже ја сам то наредио, то је моје наређење, па каже ви сте управо користили, и знам да ми је то тако и рекао председник судског већа, па ви сте користили своје становништво да би вас штитило од војске, нисте га извлачили него сте га користили као живи штит. И то су стварно и радили на овој територији, и тада сам сазнао, јер је он то рекао, ја сам значи по мојим проценама тамо се налазила 124.бригада, он је тада рекао, каже не, тамо се налазила 124., 125., и мислим 122.бригада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте имали информације везано за паљење кућа, пљачкање продавница, било каквих објеката које су држали Албанци, да ли Вам је познато, конкретно, на том потезу, Сува Река-Ораховац, да ли уопште сте имали такав неки извештај да је дошло до паљевина, да су запаљене албанске куће?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Видите, у борби се дејствовало и на одређене куће, села која нису била обухваћена дејствима, из кога нису дејствовали терористи, на њих никада није дејствовано, али села где су терористи користили куће, чак и џамије, као утврђене објекте, они су претстављали војни циљ и на њих се могло дејствовати било артиљеријом било са оруђима за непосредно гађање. И то је рађено, ја сам видео да има запаљених кућа, такође знам за више случајева мојих војника, не говорим за овај период, говорим значи, то је и овај период, али је и период који је био после тога, који су из ових колона ушли међу људе, па су им рецимо тражили и отели паре, или су узели аутомобил, или су узели нешто из неке куће. Ја мислим да у својој бригади да сам написао око 300 кривичних пријава, да ми је суд прихватио можда до 150, и да је већи део био управо за крађе, и да сам велики, да кажем велики број, да сам све те војнике проследио на ратни суд у Приштину, одмах, значи у току рата, одмах ухапсио и одмах проследио тамо. Некад би ми јавили из МУП-а, значи са неког пункта МУП-а или једноставно би добио информацију да се негде налазе моји војници, који су пришли некој колони, или да су негде одузели неко возило, али пошто сам ја имао мешовите пунктове, на сваком излазу из Призрена, и излаз који је према Сувој Реци, излаз према Ђаковици, излаз према граници и излаз према Брезовици. Значи нигде нису могли да прођу а да не наиђу на полицију, и онда је она моја војна полиција је радила кад су у питању они који су у војним униформама, а ова полиција локална је радила према онима који су цивили или који су евентуално имали њихове униформе. Познато ми је, и ја сам кад сам био у Хагу понио можда и стотину кривичних пријава и има их, за моје војнике и они су процесуирани, велики број је осуђен и у току рата.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте Ви писали неки извештај, борбени извештај, да ли сте водили неки ратни дневник?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да, свакако, па сваки дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је конкретно за ову операцију вођен тај ратни дневник?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Сам почетак рата има одређених проблема, не могу сада да Вам тврдим. Свака јединица ранга батаљона пише ратни дневник, оперативни, то није оперативни дневник, него оперативне извештаје, или оперативне борбене извештаје, пише оперативни дежурни, и пошто смо ових првих дана били у борби, а пресељавали смо значи и центар везе и команду, ја знам да се помиње у оперативним извештајима који су слати команди приштинског корпуса само да борбена дејства у рејону том и том иду по плану. А после

завршетка ове комплетне активности направљен је извештај, мој извештај за целокупну ову активност који је послат команди приштинског корпуса.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам тражила тај извештај, међутим кажу да не поседују тај извештај?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Тај извештај ја поседујем. Користио сам га у Хагу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Извештај пуковника Божидача Делића, команди приштинског корпуса за наведену акцију не постоји у војном архиву. Да ли Ви имате тај извештај?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Извештај не постоји, него он се зове анализа, анализа дејства 549.бригаде, на уништењу ШТС у рејону Ретимља и деблокади комуникације Сува Река-Ораховац, то је то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви поседујете тај извештај?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли то ми можемо да добијемо?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Можете како не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Значи ту је моја заповест и ту је мој извештај.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Председнице већа, сад смо код формалних питања, сведок не сведочи. Молим Вас и овог пута суд је од ненадлежног органа тражио да се прибаве одређени докази. Служба безбедности војске није орган који може да има у свом поседу документа о којима овде сведочи генерал Делић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, то уопште не стоји као што Ви кажете.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Добро, ја Вам кажем, ево питајте генерала на те околности.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, Вама је да то прође кроз транскрипт али то уопште не стоји, ми тражимо од надлежних?

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Служба безбедности војске може да има само доказе о предметима које је процесуирала, а није надлежна да даје ове, овакве документе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Делићу, ја ћу Вам показати дневник који ми.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: То сигурно, а исто то се ради и са полицијом, од ненадлежног органа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите господине Ђурђићу, то што говорите апсолутно не стоји.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Ја Вам кажем стоји, зато и нисте добили документ који сте тражили, зато нисте добили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ми ћемо Вам показати ратни дневник, само погледајте да ли Вам је уопште познат тај ратни дневник?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ово јесте, али ово није мој ратни дневник, ово је ратни дневник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Вам је познат такав ратни дневник? Хоћете само да отворите молим Вас, па видите неки потпис постоји, чији је то потпис, са стране, јел видите?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ово пише да је ово ратни дневник мога оклопног батаљона.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ово да ли је ово Делић, зато Вас питам, погледајте молим Вас, чини ми се као потпис да је Ваш или није?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не, ово ми је показано у Хагу, иначе први пут сам га видио у Хагу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ми смо то добили од ове наше службе?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да. Значи није то мој дневник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То није ваше? Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је од једне моје јединице вероватно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да констатујемо.

Констатује се да је сведоку показан Ратни дневник број 39 ОКБ, за који сведок изјављује да то није његов ратни дневник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, Ви кажете писали сте тај извештај, тај извештај ћете нам доставити, добро. Сад ово ме интересује, везано за територијалну одбрану, у чијој надлежности је била територијална одбрана?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, није постојала територијална одбрана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није постојала?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Постојао је значи војно-територијална команда у Призрену која је везана значи Војни одсек који је везан за војни округ у Приштини, а војни окрузи су везани значи за III армију. Они су у рату формирали војно-територијалне одреде, друге, осим њих, значи није било компоненте, постојала је компонента Министарства одбране, а то је она јединице цивилне заштите и јединице цивилне одбране које су имале своје задатке везано директно за становништво или за заштиту објеката у градовима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли уопште знате да је постојала територијална одбрана у Сувој Реци?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па ја Вам кажем, тај израз територијална одбрана се не користи у то време, пошто смо имали негативна искуства из претходних ратова, где се територијална одбрана на републичком нивоу претворила у компоненту која се супротставила Савезној војсци, онда је она као таква укинута, и створене су ове војно-територијалне команде, које су везане за војску, тако да то што је постојало у Сувој Реци, то је војно-територијални одред, 101.војно-територијални одред.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 101?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мислим да је 101.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли знате ко је био командант тог војно-територијалног одреда у Сувој Реци?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не знате?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не знам, за Призрен знам, то је био мајор Цветковић, командант 108.одреда, у Гори командант 68.одреда био је један резервни мајор Горанац, а за Суву Реку не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А у чијој надлежности је био тај војно-територијални одред?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Војно-територијални одред је био у надлежности војног одсека Призрен, пуковника Митића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које униформе су они имали?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па они су имали униформе као што је имала и друга војска, пошто су у питању резервисти, овај активни део је имао вероватно униформе као и ми, маскирне, а они су у већем делу имали оне униформе М77, али ја сада не знам када су они мобилисани, да ли су они мобилисани одмах на почетку рата, знам само да је почетком априла, мислим 08.априла издато прво наређење о претпочињавању. Где је команда армије претпочинила војни округ Приштина, приштинског корпусу, а одмах затим је издато наређење како се претпочињавају војно-територијални одреди и војни одсеци, тако да је мени претпочињен значи војни одсек, можда тамо негде у, половином априла претпочињен војни одсек Призрен, и војно-територијални одред 108 и 68.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде је било сведока који су говорили о територијалној одбрани да је постојала у Сувој Реци, па и ко је био командант, спомињали су, па су спомињали и начелника и, разумете, зато Вас у том смислу питам?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Али они не разумеју, значи, не разумеју да практично територијална одбрана није постојала, јер територијална одбрана је раније била везана за републичка руководства, овде не, значи ови војно-територијални органи који су настали уместо територијалне одбране су такође били везани за војску.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте чули ко је Јовановић Новица-Манекен?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Јовановић Новица?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Манекен су га звали, он је говорио за команданта територијалне одбране?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Нисам, нисам чуо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ништа нисте чули о томе?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не. Пошто нисам имао неких контаката са тим одредом из Суве Реке, због тога и не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли можете да нам кажете какав је однос, пошто Ви кажете да је постојао војно-територијални одред, какав је однос војно-територијалног одреда према ОУП-има, да ли знате о томе, да ли имају неки?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Они осим неке сарадње која је сасвим нормална пошто се ради о државним институцијама и органима, не постоји никакав однос у смислу да једни другима могу нешто да нареду, одреде и тако даље, једни су везани за Министарство унутрашњих послова, ови су везани за војску, али кажем, коректна сарадња је вероватно била пристуна на свим нивоима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али ако имате конкретно одређену ситуацију, где учествује и припадник територијалне одбране, односно војно-територијалног одреда, и припадник ОУП-а, шта се дешава у ситуацији рецимо да у том неком догађају, где се налазе заједно, у догађају са смртном последицом, ко које ингиренције има у том случају?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па они ту не учествују, они ту учествују као појединци вероватно. Само као појединци, јер ја сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Конкретно, која би била дужност припадника ОУП-а, начелника, командира у односу на припадника војно-територијалног одреда?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Е па, пазите, уколико, па и то је све правилима регулисано, уколико чини неку недозвољену радњу, он је дужан да извести најближи војни орган, било да је то команда самог тога одреда који се, ако се ради конкретно о Сувој Реци, у Сувој Реци, неког старешину тога одреда јер су они у Сувој Реци ја мислим морали да имају тамо и своје просторије где им је била команда одреда, а такође

постоји и оно ако чини неко кривично дело да је уколико је у могућности да је дужан и да га спречи да изврши кривично дело.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А у ситуацији када се не зна ко је извршио кривично дело, у ситуацији када је евидентно да је постојао догађај са смртном последицом, у ситуацији кад конкретно постоји леш одређени, налазе се припадници територијалне одбране, налазе се припадници ОУП-а, чија је надлежност је у томе како, на који начин поступити. Ја Вам сад говорим конкретно и термин леш и са последицом смртном, јер се тако спомиње у овом поступку?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па видите, кад је у питању територија осим граничног појаса, за територију је надлежан МУП, осим уколико не постоји она да кажемо оправдана сумња да је кривично дело баш учинило лице у војној униформи и кад се извеште војни органи онда ће доћи органи војне полиције, значи крим.служба војне полиције, истражни судија војног суда и тако даље. А иначе, ако се не зна да је то урадио а налази се у близини војне јединице значи те радње ће првенствено урадити МУП, у граничном појасу ће обавезно то урадити војни органи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците, да ли постоји сарадња између војске и цивилне одбране?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Војске и цивилне одбране? Па нека врста сарадње је постојала, они су били везани за Министарство одбране, у свакој општини они су имали своје одељење, значи одељење Министарства одбране, то одељење је имало рецимо одреди су, мислим да их је било пет, или шест категорија одреда цивилне одбране или одреда цивилне заштите, тако да су, ја рецимо за Призрен знам ко је био да кажем начелник тог одељења, јер иако он није био под мојом командом, али је често пута долазио код мене да ми каже какве они активности раде на терену, јер су и они имали своје планове, везано и за заштиту становништва и за заштиту објеката и да не би долазило до рецимо неких инцидентних ситуација, да се негде појаве људи са оружјем а да нису из моје јединице а да ја то не знам. Због тога смо координирали и значи контактирали смо, није постојао тај однос да ја нешто њима командујем, јер није једноставно издато наређење да су ми они претпочињени, али смо врло коректно сарађивали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте Ви лично тих дана, од 24., 25., до краја марта месеца пролазили кроз Суву Реку?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Кроз Суву Реку тих дана нисам пролазио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте. Када сте први пут?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па пролазио сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, мислим после тог периода?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па можда у априлу месецу, у мају месецу, чак и у јуну.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, у априлу месецу, да ли, какво сте стање затекли у Сувој Реци, да ли сте имали прилике да приметите нешто необично да се дешавало у том граду?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не, па значи ове посадне снаге из МУП-а, пунктови су били на улазу, значи у граду је било полиције, радиле су, функционисале су те институције иначе, које функционишу у сваком граду, истина, касније становништва је било врло мало на улицама, то је нешто што сам овако приметио, ништа посебно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте конкретно били код некога у Сувој Реци?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Само сам пролазио кроз Суву Реку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У пролазу. Реците да ли је на том терену уопште у том реону где сте Ви боравили и која је у Вашој надлежности, било паравојних формација?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, што се тиче моје зоне, постојала су и таква наређења, није било паравојних формација, то једноставно ја сам учествовао и у другим ратовима, то ми је већ био трећи рат, и то никада не бих дозволио, чак и да није било наређења, тамо где сам ја, тамо не може да буде некакве друге војске.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је било добровољаца?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Добровољаца је било свакако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је било Руса добровољаца?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, било је и Руса добровољаца.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када се први пут Руси добровољци појављују?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Руски добровољци први пут су дошли у моју јединицу 23.априла. Прва група од осам Руса, затим је после два дана дошао једна Рус појединачно са једном нашом групом, наших добровољаца и 01.маја још једна група од седам Украјинаца.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где су они били упућени, ова прва група 23.априла која је дошла, где сте их упутили?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Пазите, та група је дошла у моју јединицу са Кошара, тад су борбена дејства била операција «Стрела 1» на Кошарима, која је почела 09.априла, они су, то су ме питали и у Хагу, па због тога знам те, да кажем појединости, а знам кад су дошли код мене, та група је из Београда, овде из Бубањ Потока, почетком априла упућена

у Ниш, где је била на обуци, до 12.априла, 12-ога је у рејону Јуника предата 125.бригади, али пошто се и једна моја јединица налазила на Кошарама да помогне 125.бригади, била је тамо укупно четири, пет дана, када се 23., вратила та моја јединица пошто су ти Руси били са мојом јединицом, они су дошли заједно с њим и ја сам их прихватио у своју јединицу, распоредио сам их, то су били готово све официри, нису били обични војници.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па какви су то били официри, како можете да их опишете, какви су то људи били?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па од чина рецимо поручника до чина потпуковника.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А у људском смислу како су се понашали?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Изузетно добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Питам Вас зато што је оптужени Митровић рекао да су то убице, нека луда јединица била?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, таман посла, не. То се за те јединице не може рећи, ево могу Вам рећи да рецимо пошто је у мом 3.батаљону.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте те јединице упутили у извршење?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Није то била јединица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте сад рекли јединица, па сам се надовезала.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Кажем, ја сам их упутио у своју јединицу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли сте их упутили у неку акцију на Језерским планинама?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: А то је било тек касније, то је било тек у мају месецу, укупно ми је та јединица, то нису били Руси, то су били, јединица, моја јединица, звао сам је за интервенције, састојала се од мојих војних полицајаца, војника на одслужењу војног рока, од наших добровољаца, од дела моје извиђачке јединице и били су значи и Руси.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ког је то месеца било?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је мај месец.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мај месец '99?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мислим да је то 19.маја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте, управо о томе је и говорио овде оптужени Радослав Митровић, говорио је о тим људима, каже да, спомињу се Језерске планине између Будакова према Урошевцу, тремеђа Урошевац, територија Суве Реке и кад су приводили крају ту акцију, тих дана наишла је лутајућа јединица, лутајућа јединица Руси већином, били су босанци, да не кажем луда јединица, али чак, чак су имали дејства и према његовим људима па је реаговао и каже, видите за мало да побије и наше људе.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, никако, та јединица је била моја јединица коју сам упућивао на најтеже задатке. И њу је увек водио мој официр, а тамо сам је упутио заједно са пуковником Коњиковцем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте тако је рекао.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: А сад да Вам кажем, да кад сам био у Хагу, тамо су ме питали, али тамо је сасвим друга ситуација, један од тих Руса је написао своју изјаву за истражитеље Хашког трибунала где је рекао да је он већ 25., 26.марта био у Сувој Реци, да је тамо упознао, да сам га ја послао, да је тамо видео пуковника Митровића, да је видео колоне, мислим цела прича је потпуна измишљотина, лаж, и ја сам оценио да неко жели пуковника Митровића да повеже са неким злочиним. Значи, тачно говоре значи о крају марта, Ви вероватно ту изјаву овде немате, али је имао адвокати који су били тамо у Хагу, где се каже да је пуковник Митровић заустављао колоне, одвајао људе и понудио њему да стреља 30, 40 људи, он то није хтео да уради, одмакао се и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, овде оптужени Митровић је говорио о тој једној акцији на Језерским планинама, и тад је спомену ту лутајућу јединицу, у том контексту, дакле маја месеца?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Неколико дана, на тим Језерским планинама борбена дејства су трајала дуго, неуобичајено дуго, тамо није било готово војске са моје стране, упутио сам само средства за подршку да би подржали јединицу пуковника Митровића, вод минобацача 120, једну или две, две праге, једну самоходку 90 мм, и упутио сам пуковника Коњиковца да координише подршку и да колико може помогне пуковнику Митровићу, и пошто је то трајало сувише дуго, у мају месецу, тражио сам од команде корпуса да ми дозволе да на тај правац, упутим и ракетне бацаче «огањ».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, нећемо о том периоду.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: А онда сам тражио од пуковника Коњиковца му, упути ми значи ту јединицу значи која је била сигурно наша најбоља јединица, што се показало касније када је покушан пробој државне границе, која је изузетно добро била обучена и.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која јединица?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Та јединица у којој су били Руси.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Али то је од 19., мислим од 19., па негде до 24.маја, да је то само у том периоду било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли бисте нам описали Митровића тих дана, како је изгледао, Ви сте врло често били у контакту са њим, чак сте

били, кажете, колико се сећате и да примите тај задатак, тог 20. или 23.марта, како је он изгледао, како је био обучен, дајте нам његов опис?
СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па овако, ја сам Митровића први пут видео 19.јула '98.године, од тог времена па све до краја рата, па и после рата доле на југу Србије у копненој зони, сретали смо се често. '98.године, и често смо и били заједно, '98.године, он и његова јединица што се униформе тиче имали су плаве маскирне униформе, и целокупна јединица је имала те униформе, негде ја мислим да је то пред крај '98.године, они су добили јако добре униформе, ми кажемо шарене, али које нису као наша војничка шара, биле су знатно квалитетније од наших униформи али су приближне НАТО шари, и онда су те јединице ПЈП носиле те униформе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесу ли то маскирне униформе?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Маскирне, да. Али које личе војним униформама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Маскирно зелене?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Маскирно зелене, али кажем с обзиром да су имале више оних тонова да кажемо кафених, биле су сличније НАТО униформи, него униформи наше војске.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тог дана 24.марта, у којој униформи је био?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја то не могу да знам, јер ја 24.марта, нисам видео, ни 24., ни 25., тек сам Митровића видео 27.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А 22. или 23.марта, када сте били у Приштини?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Имао је колико ја знам маскирну ту униформу, и 27., је имао маскирну униформу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Коју?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Маскирну униформу која је слична војној, да кажемо ту зелену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је на глави имао?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Он је на глави увек имао и без обзира која је униформа била имао је качкет, али то се не може баш рећи качкет па да то подсећа на ове качкете, то је као што сад отприлике војска има.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Беретке, како?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Капа са оним сунцобраном, значи, полицијска.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је носио неке траке можда, да ли су постојале?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: '98.године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте '98., него тад у том периоду?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па у борбеним дејствима ношене су траке, беле, црвене, плаве, и то смо ми договарали и координирали, а то је било потребно због тога да би када се сретнемо у шуми, или на неком другом месту, да одмах препознамо да не дејствујемо на своје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а реците, да ли је носио чинове, тад кад сте га видели, тог 22., 23., 27?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја сам њега некад, тих дана видио и у плавој униформи, пошто смо се видели некад и у његовом објекту или у МУП-у, значи некада је носио и плаву маскирну униформу, или када би био на одмарању не би носио ту, него би носио ову, значи некада и '99., је био у тој плавој униформи, или када је ову имао на прању, ја сад не могу, исто као и ја мењао је униформе, али ја сам увек имао војничку шарену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то је уопштено, ја сам Вас конкретно питала на дане у којој униформи. Само ми реците да ли је носио чинове?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па сад пазите, ја сам га виђао и са чиновима, у борби се чиновни не носе, али иначе увек ван борбе он је баш био јако дисциплинован и увек је био потпуно прописно обучен и са чиновима, ван борбе, а у борби се чиновне значи не носе, јер би могли да старешине буду мета снајпериста.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како је био потшишан, каква му је фризура била, тих дана?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Увек је Митровић био потпуно уредан, онако како иначе предвиђају правила, вероватно и њихова а и наша војна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како бисте Ви описали, какву је имао?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Кратко, доста кратко потшишан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кратко, шта то значи кратко, доста кратко?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Доста кратко.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта би по Вама било доста кратко?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па ја кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли Ви чули за ове неке термине, те двојка, те тројка, те, јесте ли чули?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па добро, ја знам у војсци постоји термин нула.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, е сад пошто знате то степеновање шишања, реците како бисте Ви то окарактерисали, како је он био потшишан?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па знате шта, ја сам некада оно што каже јединица, па иде то можда до двојке, тројке, до следећег шишања,

углавном оно што могу да кажем за Митровића, изузетно дисциплинован старешина, који је поштовао сва правила, јер ја сам гледао други рецимо који нису носили капу и тако даље, он је увек пред својим, значи, где год да сам га срео био прописно обучен и значи не могу ништа друго да кажем о томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е сад ми одговорите на питање, тих дана, нула, јединица, двојка?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Није, није нула, па то је можда негде, ајде да кажемо пуно је времена прошло, али да је то можда негде двојка, ето тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која возила је користио?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Које године?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле, стално говоримо за тај период?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: За овај период?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, да, од почетка објављивања бомбардовања, ратног стања, у којој униформи је био?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Возила.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не униформи, него возила?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Они су '99.године, сви команданти МУП-а добили су нисане, знам да је Митровић имао бели нисан, нисан патрол, дал се то тако, јер '98., исто је имао бело возило, али је то био пајеро, а то знам јер сам се више пута возио са њим његовим возилом, јер они су ипак били боље обезбеђени са возилима. Значи у то време то је био бели нисан. Видео сам касније таква возила и овде по Београду да их имају ове, ОЕБС и тако даље, широко возило, баш јако квалитетно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате нешто да нам кажете у то време о постојању локатора, шта Вам је познато?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па ми смо на нашој територији пронашли неколико локатора и то је снимила и локална телевизија, у рејону Драгаша, а и на другим местима, чак сам и гледао како се директно из авиона испуштају локатори који ће обележити место да би касније дошли авиони, ловци бомбардери који ће дејствовати по јединици, то сам и гледао и доживео на крају крајева.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У списима имамо и књигу оперативних извештаја, само бих Вас молила да погледате, да ли је то Ваше?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, то није моје. Јер знам како изгледа моја књига оперативних извештаја, мада ово унутра што пише чак ево има и мој потпис, али прва страница.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па зато Вас питам да ли је то Ваше?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Прва страница не одговара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Али ово унутра.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је то Ваш рукопис, да ли сте то Ви писали?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, па не пишем ја извештаје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Извештаје само ја потписујем, потписује или неко од старешина који је у то време ту и кога ја овластим да потпише извештаје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, направићемо једну паузу, господине Делићу, а Ви нама оставите то да у овој паузи фотокопирамо овај Ваш извештај.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, може.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Одређује се пауза у трајању од 25 минута.

Настављено у 12,20 часова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисмо сви колико ја примећујем присутни. Господине Петковићу, како се осећате, јел можете да пратите. Хоћете позвати сведока молим вас. Јесмо ли сад сви ту? Владица.

НАСТАВАК САСЛУШАЊА СВЕДОКА БОЖИДАРА ДЕЛИЋА

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте позвали сведока?

Господине Делићу можемо да наставимо? Хоћете само Ваш микрофон да укључите молим Вас. И да констатујемо дакле Ви сте извршили увид у ову књигу оперативних извештаја број 41 за коју кажете да прва ствана не одговара?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Можда је та прва страна са, ако могу да погледам поново. Ова прва страна би можда могла да буде из 1998. године, јер 1999. године више нису оперативни извештаји, него борбени извештаји. Тако да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Погледајте ову страну 355, видите у десном, у левом углу, десном. Да ли сте Ви то писали?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не, па ја то не пишем, ово пише каже редовно 26.03. већ би требало да пише борбени извештај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али видите на крају стоји командант Божидар Делић?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Јесте али ниједан нисам потписао ја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нити Ви писали нити потписали?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па ко би могао да потпише уместо Вас?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мислим ја никад не пишем извештаје пише оперативни дежурни, али ја потписујем када сам у команди.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Ви имате ову заповест 549. моторизоване бригаде од 23. марта и да ли сте о тој заповести говорили данас, коју сте добили?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је та заповест, добро. Реците ми та заповест је ли уопште постоји?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Постоји.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли то ова заједничке команде, ово што имамо?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не. Постоји заповест моје бригаде од 23.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И то би онда требали да фотокопирамо.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да. Она постоји ја сам је потписао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Је ли можете то да нам дате да одмах фотокопирамо и да имамо и да поделимо. Добро, реците ми молим Вас још ово, да ли знате који је био позивни знак за Митровића?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Митровић је био Чегар.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Чегар 1.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како се комуникација одвијала преко радио везе, да ли именов, да ли шифрама?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Никада не иде именов. Ја сам био Пољаница, Призрен је био Шара и сваки почевши од начелника секретеријата па до осталих имали су своје бројеве. Ја сам рецимо у војсци је можда нешто мало другачије, на сваких 10 дана се мења, тако да сам ја некад био рецимо Пољаница 319, Пољаница 157 и да ли је трећи био рецимо 754, али тачно се знало од првог до десетог сам један број ја и све моје старешине су такође имале своје бројеве.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У тој комуникацији, да ли су били дужни да се представе, да кажу овде Чегар 1 или није морало да се представи него да Ви по гласу препознате о коме се ради?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па увек се каже, Пољаница рецимо ако мене зове пуковник Митровић, он каже «Пољаница 319 овде Чегар 1», мада ја и њега, чак и његове неке командире или све апсолутно све моје старешине сам познавао и по гласу. Али су дужни сви да се представе свакако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми каква је ситуација, какво је стање било у Сувој Реци уопште тих дана, да ли знате да ли је било неких активности, да ли је било припадника ОВК, да ли је било мирно? Ви сте схватила сам рекли када је прошла ваша борбена група да је то све било мирно и да је било под контролом, је ли тако? Али ме интересује тих дана да ли имате сазнање какво је било стање у Сувој Реци?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па видите, у Сувој Реци као и у другим градовима функционисали су сви државни органи, али је ситуација у Сувој Реци била нешто сложенија или знатно сложенија него у Призрену јер Сува Река већ са једне стране већ имате ово место Раштане где су терористи. Са друге стране према Будакову, опет на саму Суву Реку се наслањају села у којима су терористи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте село Рештане?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И било је неких инцидената, не само Рештане, готово цела Сува Река она је опкољена са селима у којима су били терористи, што са Призреном није био случај. Што са Ђаковицом рецимо није био случај, али Сува Река и Ораховац су и због тога што тамо није било војске стациониране, били у некој тежој ситуацији и било је инцидената. Ја сад не могу тачно да кажем тачно који је то датум. Знам да је у једној продавници убијен продавач Србин.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је 22. марта?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да је то било рецимо у марту и да су тако се дешавали ти напади чак и у граду појединачно. Дешавали су се они и у Призрену, али је то било много ређе и већа је много била безбедност у Призрену него у Сувој Реци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Питам Вас зато што је овде један сведок говорећи о томе каква је била ситуација у Сувој Реци, дакле у том временском периоду, он је говорио да је Сува Река била под контролом њихових снага безбедности, да је било слободно, да је ту могло да се креће, да уопште није било неких немира, Рештане је такође под контролом било СУП-а. На излазу из села Рештане такође се налазио пункт који је држала полиција, и Сува Река је апсолутно била под

њиховом контролом и никаквог разлога није било потребно нити је било који део састава да се задржава у Сувој Реци, дакле он је представио да је једна ситуација у Сувој Реци била мирна? Сведок који је сведочио, не знам да ли је написано име ту, он је сведочио била је искључена јавност, па ево могу да Вам дам да прочитате. Напишите.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Потпуна безбедност не може да влада на територији када се свуда у околини дешавају инциденти, Ви имате чак и више убистава Албанаца, значи у околним селима, оних људи који су били лојални држави Србији. Ево мислим један од оптужених, господин Нишавић, ја не знам да ли је то у јануару или у фебруару у самој Сувој Реци су на њега извршили атентат и тад је мислим да ли је куповао да ли новине или цигарете на киску.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, ја Вас питам конкретно за овај временски период, тих дана, не од раније или касније.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Тих дана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не питам Вас то, него тих дана?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја Вам кажем да је ситуација од почетка године се усложавала, у то време је била апсолутно ситуација врло сложена на целој територији, па ако у мојој зони имате само 5 шиптарских бригада, без обзира колико оне имају људи и све су оне говото у околини Суве Реке, значи у Малишеву се налази 121., 122. се налази негде ту у реону Будакова, а овде у овим селима, значи у самој околини Суве Реке, значи између Ораховца и Суве Реке у Ретимљу се налази 124., у Студенчанима и у Самодражи 125. и 122. то је огромна концентрација терористичких снага. Они у Сувој Реци и свим градовима имају своје људе, осматрају сваки покрет војске и полиције, напада се значи забрањено је да се по паду мрака крећу војна или било која друга возила по путевима. Значи апсолутно не постоји безбедност. Привидна безбедност постоји у граду. Раде институције, ту се налази МУП, пунктови су значи на прилазима граду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То Вас питам за сам град?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Али у оквиру града свакога налазили су се и људи који су имали оружје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево прочитајте назив сведока који је овде сведочио била је искључена јавност, и управо је он то изјавио оно што сам Вам ја сад предочила, говорио је да у самој Сувој Реци да се налазила локална полиција, да је град био под њиховом контролом снага безбедности. Налазио се пункт Министарства унутрашњих послова у Рештану је била полиција тако да је рекао да је било безбедно, зато смо каже и прошли кроз град.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Значи ја се потпуно слажем са тим да су значи наше снаге, значи да је МУП био у Сувој Реци, да је контролисао Суву Реку, али се не може говорити да је то безбедност као у Београду, није постојала безбедност ни за кога кад прође тај полицијски пункт и на путевима шта може даље да му се деси. Значи што се тиче села Рештани, па мост је од прилике тај делио наше и њихове снаге. Снаге МУП-а и тај пункт који се налазио управо је био ту због тога да заштити са правца Ораховца Суву Реку, други пункт је био на путу према Приштини, трећи пункт негде према Будакову и на месту које се зове Широко, на путу према Призрену. Али могло је значи поготово војска и поготово та моја колона, она је прошла и да на њу није дејствовано све док се није развила за борбу према селу Рештане, Раштане.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад кажете Раштане, Рештане, да ли је то исто?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Раштани, Раштани, тамо постоје, али овде се говори код Суве Реке о селу Раштани.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли је било опкољавања Суве Реке?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да ли је било?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Опкољавања Суве Реке?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Више пута сам чуо тај израз али никада није било опкољавања Суве Реке.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Покушавам да нађем, један сведок је рекао да је негде у његовом дворишту био, само мало молим Вас. Па евентуално да ли Ви знате нешто везано, да сведок Марјан Краснићи, у дворишту испред његовог стана био је инсталиран гулинов са неких десетак војника резервиста?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ето видите, тај сведок покушава да буде стручњак, апсолутно нетачно. Гулинов то би требало да буде значи једна врста митраљеза, ако он већ говори име, онда он зна шта то значи. А ја кажем да тако нешто не постоји у нашој војсци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не постоји?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Постојали су значи митраљези и пушкомитраљези, али то је нешто сасвим друго.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Вам је нешто познато, да ли Вам је нешто познато везано за одвожење лешева у касарну?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Где у?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У касарну у Призрену? Да ли имате неко сазнање?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Апсолутно, не да ми није познато, него у моју касарну нису могли да буду одвожени или довожени било какви лешеви.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде имамо исказ сведока Крстић Спире који је говорио о томе да је камионом да су одвезени лешеве у касарну и то баш је прецизирао након пар дана после догађаја у пицерији а који се догодио 26. марта?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У моју касарну су довожени лешеве '98. и '99. године, али лешеве терориста који су погинули у борби пре него што би били отпремљени на обдукцију или лешеве мојих војника и старешина који су погинули у борби. Пре него што би били хеликоптером отпремљени за Ниш и даље где ће бити сахрањени. Али у овом периоду ни о каквим лешевима значи не може да се говори. У моју касарну већ у том периоду, можда не тих дана, али касније нико није могао да уђе јер је она бомбардована 148 пута и бачено је више касетних бомби. Моја касарна је служила да када авиони не пронађу циљ на територији Косова и Метохије, пошто је она једина пре преласка границе са Албанијом, ту су се откачињао борбени терет, тако да је цела касарна се жутила од касетних бомби и ми смо сваких два, три дана, да би могли само до магацина хране да дођемо уништавали те касетне бомбе, али не по целој касарни, већ само на том делу, једноставно није се смело да се у касарну долази. И она чак више није ни обезбеђивана после овог првог бомбардовања на тај начин, обезбеђивана је од једне мобилисане јединице коју су чинили искључиво Турци из Призрена, јер су се њихове куће налазиле око касарне. Значи обезбеђивана је са спољне стране, а не изнутра.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте чули нешто везано за Стрелиште, Ћубриште, да ли Вам је то познато?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Што каже кад сам био у Хагу за све сам чуо, Стрелиште привремено стрелиште то је тако бољи назив, налази се на нека 4 километра између села Љубижде и села Кориша. Оно је коришћено интензивно до марта '98. године. После тог периода ми смо престали да изводимо обуку војника на Косову и Метохији. За нас су обуку изводиле друге јединице у Пироту, у Ваљеву, у Подгорици и у другим местима и ми смо добијали обучене војнике и после тог периода ми би само генерацију војника који нам дођу да би могли да буду задужени са личним наоружањем, имали то прво гађање где би они стекли значи увид какво су наоружање задужили. Тако да је ретко кориштено и више од '98. године оно је и обезбеђивано са два војника, после тога је то престало и мислим да је последњи пут кориштено у фебруару '99. године када нам је дошла последња партија војника пред агресију, да су имали то основно гађање и да, то је овако једно ја мислим да ту има чак и можда и стотину и преко 100 хектара, део је државна

земља, ја не знам да ли је Стрелиште само војно земљиште, али сигурно је државно земљиште. По средини негде пролази један поток који је у летњим месецима сув и око потока постоји тај врбак, врзина једна. Постоји један пут којим се улази на то Стрелиште и то је од прилике све. Постојао је један објекат у коме су та два војника до `98. године били.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ништа Вам није познато везано за масовну гробницу?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И постоји заклон иза којих се гађало, тамо никаквог ђубришта, ђубриште је преко пута Стрелишта, можда још 1 километар даље према Кориши, али то је депонија значи градска за град Призрен, не знам да ли је и за Суву Реку, огромна. Само стрелиште је било то су биле значи ето ливаде и њиве.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте чули за неке гробнице?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте чули ништа о томе?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, осим што сам чуо у Хагу значи, иначе, а то сам чуо уствари када је написана оптужница негде 2001. године, смо од тадашњег команданта Треће армије били упознати шта све у оптужници пише за поједине локације на Косову и Метохији, па између осталог и за локације које су у зони моје бригаде. Е после тога и та књига Фонда за хуманитарно право «Како виђено тако речено», нам је достављена и ја сам је рецимо читао, моје старешине и онда сам неке ствари први пут практично прочитао. С тим да за један добар део ствари могу да гарантујем, посебно за оно што је описано, а дешавало се после одласка мисије ОЕБС-а, да су то некаква да кажем произвољне изјаве неких појединаца прикупљене у логорима у Албанији и у Македонији и да најчешће апсолутно не одговарају истини. Јер када би се сабрале жртве о којима они говоре, то би на Косову и Метохији не би остао нико, а зна се да је број тамо погинулих свега неколико хиљада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте у том периоду чули уопште за масовно страдање породице Бериша у Сувој Реци?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, то сам исто чуо, али значи доста после рата. Управо када је говорено и када нас је позвао командант армије да нас пита да ли имамо каквих сазнања и практично да нам прочита неке делове из оптужнице, где се помињу поједине локације и из ове књиге Фонда за хуманитарно право. Пре тога нисам имао никакавих сазнања. Имао сам сазнања за једну масовну гробницу, ради се о Пустом селу, то је северозападно од Ораховца, та сазнања сам имао у току рата, јер су наши истражни органи дошли до моје бригаде да виде значи и да провере и у мојим заповестима да ли се моја јединица

налазила некад на том терену, а после тога знам да је у то био ангажован и МУП из Призрена да је био на тој локацији да је извадио све те лешеве, да су били на обдукцији у Приштини и да су после тога мислим сахрањени.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Спомињали сте да познајете Нишавића?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па ја га, ја кажем ово пише у једном мом извештају, јер ми када пишемо извештаје или када пишу моји органи, они пишу и шта се дешава на територији. Знам да се у Сувој Реци десио неки атентат на господина Нишевића, и знам да је то био киоск «Панораме» из Приштине и да је убијен продавац Албанац у томе киоску. Не могу тачно да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте некада свраћали код њега у Суву Реку? Да ли сте свраћали уопште некада када сте пролазили и били у Сувој Реци код Нишавића?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не, никада нисам свраћао. Не, ми се готово не познајемо. Ја најбоље од свих ових људи познајем господина Митровића јер сам са њим био од 19. јула '98. године па надаље много пута заједно, а '98. године готово свакодневно заједно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Питања.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Господине Делићу, остаје ми мало нејасно везано оно за заједничку команду, Ви сте изнели Ваше виђење тог термина али мени остаје нејасно како то функционише на терену, како функционишу на терену два команданта и две условно речено равноправне јединице? Ево Ви и Митровић, он командује неком пешадијом, Ви командујете моторизованом бригадом, шта је то? Да ли је то садејство или је неко неком претпочињен?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не то је садејство. А функционише одлично. Ја не знам како су радили други команданти, али ја и Митровић у овоме дејству нисмо били заједно, а у готово сваком дејству смо били заједно један подред другог, он командује са својима, ја командујем са својима, ако му је потребна подршка мојих борбених средстава она се иначе договара и пре кад се врши координација, па се каже на правцу где ће ићи Митровићева чета та и та иде и мој тенковски вод. Али ако је потребно.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ко командује тенковским водом?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Нормално командује мој стерешина и он је на вези самном.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да, знате шта ми остаје то као проблем, Митровић хоће да се иде једним правцем, Ви желите да се

иде другим правцем и процењујете да је боље и тако даље, ко ће сад разрешити тај проблем?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па не постоји такав проблем. Тај проблем се никада није десио у пракси.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Али објективно може се појавити, а претпостављам да војска не трпи такве неизвесности да два команданта повуку различитим правцима, нема два команданта има само један?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па добро, ја знам шта Ви хоћете да кажете. Што се тиче мене, Митровића, његове јединице, никада није било таквих проблема. Моја јединица.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Не, него ми смета та замисао о постојању два команданта на истој територији, два равноправна команданта на истој територији у циљу извршавања истог задатка ми смета, смета ми, није ми некако разумљива.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па пазите закон је и предвидио Закон о одбрани неко препотчињавање.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Тако је.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Али њега '98. године, значи о томе се није ни говорило. Препотчињавање се врши само у рату. '98. године биле су противтерористичке активности, односно борбе, није било рата. Ми смо '98. године заједно били у можда 20 или 30 борби и никад нисмо имали ни један проблем.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Па се та и таква пракса наставила и сада кад је већ евидентно рат?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, био је рат. Међутим.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Дакле проглашено је ратно стање.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не можемо ни ја ни Митровић да себе препотчинимо један другом. У априлу месецу издато је овде значи на нивоу Врховне команде једно наређење о препотчињавању, то наређење је стигло у Трећу армију па је она издала наређење, па је стигло у Приштински корпус и ја сам добио као телеграм то наређење да се јединице МУП-а на мојој територији препотчине мени.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: То је било кажете тек у?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Априла месеца.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли су јединице МУП-а, онај редовни састав, дакле онај локални састав МУП-а Призрен, односно СУП-а Призрен, ОУП-а Сува Река и тако даље или су ту и ове јединице Нишки одред, Новосадски одред и тако даље?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Пазите, то наређење које је стигло оно је различито написано на та три нивоа, негде је чак ја знам да је било погрешно протумачено да се цео МУП препотчињава рецимо ето да би се секретаријат у Призрену требао препотчинити мени, што је апсурдно јер МУП ради све своје послове. То је разјашњено, требало је да се препотчине само борбени делови, али до тога није дошло јер ми смо били савезна институција, МУП Србије је републичка институција, министар одбране, Министар унутрашњих послова Републике Србије је требао да напише своје наређење које би требао да спусти у своје секретаријате и јединице и да онда дође до препотчињавања. Ја сам све припремио за препотчињавање, чак сам припремио и наређења и тако даље, ја сам чак и разговарао са начелником секретеријата из Призрена, али пошто смо ми јако добро сарађивали, они су ми једноставно рекли ми нисмо добили такво наређење, видимо да ти имаш наређење о препотчињавању, нама треба да дође наређење од нашег министра, али да ли постоји неки проблем између нас, проблем никад није постојао. Садејство се одвијало и `98. и `99. и сарадња.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Кад је срушен по Вама, по Вашем најбољем сећању кад је срушен предајник на Цвилену?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: На Цвилену, на њега је дејствовано 17 пута, а мислим да је срушен.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Кад је дакле онеспособљен у смислу репетитора?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мислим 30. маја да је коначно уништен, погођен је он већ први пут, већ.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: То кад је први пут погођен и да ли је тада у функцији био или је већ тада био онеспособљен за?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Стављали смо га ми.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Оспособљаван је?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Оспособљавали посебно што се релеја тиче, наших релеја за везе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, ових дана да ли је он већ био погођен, знамо да су прво на мети била управо репетитори и средства везе?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја мислим да је он већ погођен можда већ 26-7. први пут и да више никога тамо није било, јер то није само релеј, то је био и ТВ онај релеј, ТВ торањ у коме смо и ми и МУП инсталирали своју опрему за одржавање ових семи дуплексних веза, ту релејну опрему и када је погођен, погођена је зграда одмах, али је остао торањ, па смо ми користили значи за инсталисање наше опреме само торањ. Он је толико гађан, три, он је имао 4 ноге, 3 су биле одсечене он

се и даље држао и мислим да је 30. маја коначно срушен и ми смо после тога подигли мали један стуб и даље смо ми као војска одржавали нашу везу.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Остаје ми нејасно, Ви кажете да сте 26. били у комуникацији, у радио комуникацији са Митровићем? Остаје ми нејасно на који начин знате да је он баш у Призрену, а не негде друго?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Он ми је рекао идем код Шаре.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Дакле иде.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Јавио ми се од Шаре, а Шара је начелник, Шара 1 је начелник секретеријата у Призрену.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Рекосте да сте били истовремено и на комуникацији и са Шаром ?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Био сам и са Шаром у контакту, ја сам био тог дана у комуникацији са командантом генералом Лазаревићем више пута.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Е сад ми реците још ово везано за овај део, кад би то било у току тог дана пре подне, после подне, та комуникација са Митровићем у Призрену и са Шаром, односно начелником СУП-а Призрен, кад би то било?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Са Митровићем сам имао значи око 9 сати, ја сам већ рекао око 9 сати да ми је тад јавио да иде.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да иде?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Значи да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Добро да иде, то је нешта што тек предстоји.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, овако како ми то разговарамо него да ја сам схватио да треба да оде у Призрен да обиђе своје у болници и тако даље.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ја сам Вас схватио да Ви разговарате са начелником у Призрену и да је тада Митровић код њега.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је можда било негде око поднева, то могу сигурно да кажем.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Нека Вам репер буде евентуално то дејство авијације на борбену групу 6.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је било у 1 сат.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: То је било у 13,02 и 13,04.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Па сад дакле да ли је та комуникација била пре тога или после тога?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја мислим да је комуникација била пре тога, али сам се са Шаром ја чуо после тога.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Не, него само везано да је Митровић ту код начелника.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Само да кажем, када сам ја прешао значи да лично командујем све док се нисам приближио овоме селу, значи мислим да је то село Самодража ја сам имао нормалну комуникацију са свима, значи баш Самодража, али пошто смо се толико укленили значи између шиптарских снага онда сам ја искључио свој радио уређај. Због чега, због тога кад ме зове неко из МУП-а посебно ако ме рецимо зове Шара имате онај звук који иначе знате оних полицијских моторола, то је већ пао мрак.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Одаје положај?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И то се онда.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Чује?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То се једноставно чује и због тога сам ја можда чак и сат или сат и по времена био недоступан свима, све док нисам своје војнике значи посебно ових из резерве ових 30, 40 распоредио на најистуреније те положаје, све док нисам обишао моју технику и онда када сам се удаљио, онда сам се поново укључио мислим постојала је чак и некаква забринутост да ми се можда нешто десило и тако. Значи чуо сам се ја и поподне и са једним и са другим.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да је овај војно територијални одред у Сувој Реци имао неких борбених дејстава и активности, да ли бисте Ви као командант бригаде на терену која изводи ова и оваква борбена дејства морали за то знати, јер то је у Вашој позадини.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па то би свакако требало да знам јер би ме пуковник Митић који је у Призрену, иако тад није био под мојом командом, он би ме обавестио као што је иначе ако би негде требало да иде у Приштину по некакву да кажем логистичке потребе и тако даље, увек тражио од мене и возило и обезбеђење и све остало. Није тај одред у то време имао дејстава.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли сте имали икаквих информација дакле пре уласка у ову акцију од 25. да ли сте имали икаквих информација обавештајних, је ли, информација о томе да ли у Вашој позадини, а Сува Река практично ће бити у позадини ако јој полазни положај борбене групе 5 село Рештане, је ли, она остаје у позадини те борбене групе?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Јесте, јесте.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли сте имали каквих претпоставки, тактичких претпоставки да у Сувој Реци има неких снага противника?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ми смо знали ево ја сам Вам рекао, имали смо сазнања за једну бригаду, касније смо сазнали да их је три, али смо имали значи да се једна бригада налази са друге, значи источно од Суве Реке, то је Будаково, једна се налази овде у овоме Ретимљу то је 124. али знали смо за постојање свих пет бригада и још из фебруара месеца имали смо информације када смо запленили један план, план се звао «Кондор», на жалост њега нема, шиптарских снага, где је од прилике било објашњено када почну дејства преко границе, да снаге из реона Суве Реке, Ораховца и тачно је било нацртано на тој карти са које позиције колико снага напада на Суву Реку и на комуникације и пресецају практично нама везу између Метохије и Косова. Значи ми смо то све знали и наша дејства која су почела 25. била су управо због тога.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: То разумем.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да очистимо то.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Него само да ли сте имали неку претпоставку типа да ли се евентуално у Сувој Реци налази нека јединица?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, јединица можда не, али појединци под оружјем.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Појединци да, добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ево рецимо ситуацију у мојој касарни се налазио и један од центара за радио извиђање и он је са другим центрима значи прислушкивао комуникације терориста. Ја рецимо добијем информацију каже ево га у близини је касарна, пресецањем значи редио кониометрисање, наша јединица војна полиција изађе један вод и почне да претреса куће околне, овај се јавља, каже ево их близу су мене, нисмо успели рецимо да га пронађемо, да ли каже овај пут сам једва, једва сам каже остао негде је вероватно завучен у некој кући у неком подруму. Значи све активности војске и полиције непрекидно осматране, дању ноћу, ни једно возило није могло да крене ни `98. а камоли `99. године.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: То разумем, али идете у акцију ваше јединице су ту где су на полазним положајима почетним и сад ме само занима да ли у некој позадини, тој блиској позадини имате неке снаге које могу угрожавати ту и такву акцију коју тек планирате, односно која Вам тек предстоји.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Имали смо и у Призрену пар појединаца терориста које смо ухватили баш малтене у распореду јединице, у

распореду позадинског батаљона који су касније предати ратном суду и суђени. Значи било је тога.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Реците ми још ово, да ли знате и да ли познајете команданта 87. одреда?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Команданта покојног Зорана Ранђеловића?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, видео сам и њега '98. године, упознао сам га.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли је он тих дана, дакле ових дана 25., 26. тамо на овом терену, он и његов одред?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То не могу да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли имате неку комуникацију са њима?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не са 87. одредом пошто то није борбени одред, са њим нисам имао комуникавију, али смо се сретали повремено.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Према ономе што смо ми чули у овој судници тај одред као Б одред Посебних јединица полиције је био територијални, односно запоседа територију коју сте ви борбено освојили, па сад претпостављам да има резона да имате неку комуникацију, какво је стање у вашој позадини?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Када смо ми решили овај део и када смо поново успоставили комуникацију Сува Река-Ораховац, ту комуникацију је чувао управо 87. одред, али где се он налазио у ове дане ја то не знам.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: То не знате, нисте са њим?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Како је човек изгледао?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Како је изгледао?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да, како је он изгледао?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па тако он је исто човек био негде четрдесетих година исто јако.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Висок, низак, мршав?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Онако.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Дебео?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не могу да кажем висок, али можда моје висине или можда мало виши.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Кратко потшишан, дужа коса, краћа?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Све оно што би рекли као професионални полицајац, био је сасвим.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да, само још једно питање господине Делићу, колико има везе са овим предметом, али морам искористити прилику, а нешто сте Ви у истрази о томе говорили, на том терену тада тамо у зони Ваше одговорности дакле у ово време, у ово време бомбардовања дакле не само ово почетно време, него у време целог бомбардовања, да ли сте чули за термин појам «Атланска бригада»?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: «Атланска бригада».

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли сте тада чули за то?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Чуо сам значи да су дошле снаге из Америке, значи шиптари из Америке, али их нису звали «Атланска бригада», то се касније, касније се '99. године када смо се повукли са те територије кад су почеле да кажем обавештајци и остали да нам да кажем да сређујемо те податке онда сам сазнао да се тај део био организован у «Атланску биргаду», а касније.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Али тада у то време дакле?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У то време сам само знао да их има и да су дошли из Америке, да су то значи Шиптари са територије Косова и Метохије и из Албаније.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само бих Вам још предочила исказ који сте дали код истражног судије 27.01.2006. године, сећате се тога је ли тако?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, дао сам овде у овом суду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли остајете при том исказу?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да, свакако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само би Вам предочила спомињали сте неку групу за ликвидацију и спомињали сте да је неки Бериша водио ту групу и да Вам се чини да је било 8 припадника, шта знате која је то група, одакле су те Берише, шта знате о томе?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Видите то знам због тога што сам 2002. године и 2003. године по наређењу из Генералштаба прикупљао и обједињавао документацију везану за ОВК, тако да сам извршио практично комплетну ОВК, од њиховог Генералштаба, њихових оперативних зона, а за ове две зоне Оперативну зону Паштрик и Дугађин у детаље, и знам за поједине њихове бригаде су биле везане болнице, затвори. Готово свака бригада да је имала и затворе, а рецимо за једну бригаду каже вод за стрељање, а у ову бригаду сад нисам сигуран, то је бригада из Будакова, могуће да је то 123. да је постојала група, тачно се

тако звала, тако су група за ликвидацију и онда кроз те различита документа дошао сам до тога, они су исто користили пуно псеудониме, али сам покушао јер је то тражено од мене да их идентификујем по именима. Вођа те групе је био један презивао се Бериша, иначе то је презиме тамо у том крају врло често.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли он из Будакова што кажете, је ли о томе говорите?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мислим да је то та група за ликвидацију била везана за бригаду из Будакова, то је одмах код Суве Реке. Они су мислим да се један од Албанаца пензионисани полицајац кога су они ликвидирали да се презивао нешто као Трнавци, тако нешто. Како? Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, само чега се Ви сећате. Питања?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Јер то сам на крају крајева ја сам то и писао у тим документима, то је била прилично велика документација око 3 000 страница.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала, питања изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добар дан. Ја би се вратио на почетак сведочења кад сте рекли да се ситуација колико сам ја схваито драматично променила после потписивања споразума Холбрук-Милошевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мало гласније молим вас.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да. Значи од тог споразума па како је време одмицало значи ситуација је била све тежа и тежа.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли можете да на нам укратко опишете ситуацију пре тог 13. октобра и ситуацију после 13. октобра до почетка бомбардовања.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па видите, значи пре тога споразума ми држимо комплетну територију Косова и Метохије, њихове снаге су разбијене, већина отишла у Албанију, остали су се пасивизирали, закопали оружје, негде се каже да рецимо у оперативној зони Дугађин није било ни 50 терориста. У оперативној зони Призрен, односно Паштрик још и мање, наши пунктови су на, односно пунктови полиције и исто тако и неки реони у којима се налазила војска су на свим значајним географским тачкама. Све комуникације су готово потпуно сигурне. Када је дошло до споразума, пунктови МУП-а који су били борбено тако добро урађени морали су да се поруше у року од 2 дана, све да се поруши и да се направе само тих 25 осматрачких тачака на целом Косову и Метохији, а војска је морала да напусти те доминантне земљишне објекте одакле је могла да контролише и комуникације и

територију и да се повуче у касарну. Само три, значи Волујак, затим Штимље и Дуље и 7 у самом граничном појасу од 5 километара и остало на терену. Остало је све морало да се врати у касарну и на та места терористи, ја сад слободно могу да кажем они који су дошли као посматрачи ОЕБС-а, један број није дошао са добром намером почевши од онога ко их је водио Вилијама Вокера, они су управо помогли да се реорганизује ОВК, из западних земаља у то време ево га и онај који је Агим Чеку се све до тада није налазио на територији Косова и Метохије, био је у Хрватској, он је доведен за новог начелника Генералштаба. Они су помогли да се направи војна организација ОВК, знатно боља него што је била раније и на крају крајева онда су већ у новембру, па затим у децембру почели напади на комуникације, напади значи на људе и преко државне границе готово свакодневно покушаји убацивања. Ја само знам у децембру 3 дана, у мојој зони значи 7. децембра један покушај, 8 погинулих терориста, 14. на 15. покушај групе од 150 да уђе, међу њима је један од команданта ОВК, 36 мртвих и 9 заробљених, са огромном количином најсавременијег наоружања какво ми до тада нисмо имали у нашој војсци, нисмо ни видели. 28. следећи покушај, то само говорим на једном правцу, а тако је било практично на целој државној граници, чак и са правца Македоније.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сам то Вас добро разумео да је то тренутак кад се нешто преломило, кад је нешто из угла војно техничког тактичког?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја мисију ОЕБС-а доживљавам као помоћ ОВК.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, мислим.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Апсолутно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Мислим на тај споразум.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Како сте Ви као војник то примили, како је то војска, како је реаговала на тај споразум?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Војска не може да реагује.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Знам, али.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Али појединац јер су била значи то је притисак је био на државу, Ви знате било је притисак на државу да се дозволи прво посматрање из ваздуха, тај споразум је подразумевао да свакодневно авиони НАТО пакта потпуно наоружани надлетају значи територију Косова и Метохије, да то раде беспилотне летелице, а до тада је то рађено са сателитима. Ми смо то прихватили. Следеће имали смо, значи када је мисија дошла, на сваком излазу из касарне по једно возило

норанцасто мисије које би одмах јављало у централу када изађе више од 5 војника или када изађе било које наше возило и одмах долази следеће возило и прати Вас. Па није Вам баш угодно када Вас та возила прате, а Ви идете не некакву активност и друго мени лично је било непријатно јер су стално инсистирали да уђу у гранични појас, а у гранични појас по споразуму нису могли да уђу сами, већ само са официром за везу. Иначе су могли по територији да се крећу куда су год хтели да никога не обавештавају, а имали смо нормално и контакте у свим јединицама код мене је био значи 55. гранични батаљон и моја бригада као и мој батаљон у Ђаковици. Свака од тих јединица је имала официра за везу који је контактирао значи са официром за везу из ОЕБС-а, а повремено су уговорани састанци тако да је у Призрену је био регионални центар ОЕБС-а I и на његовом челу налазио се генерал Мазовњев. Ја сам са њим имао ето тако више тих контакта.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је неко из војног врха учествовао у тим преговорима Милошевић – Холбрук?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па, да свакако учествовао је ја то знам значи из Генералштаба, почевши од начелника Генералштаба, министра одбране па и командант ратног ваздухопловства и противваздушне одбране јер је он имао доста обавеза и доста захтева је било према њима када су у питању забрана летења наших авиона над тим простором, односно уклањање противавионских ракетних система са тога простора.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па је ли неко из врха, војног врха вама објаснио да је то морало да се уради или претпостављам да је то изазвало незадовољство?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па ја сам свакако као командант добио тај споразум, мени је то све било јасно. Ја сам своје задатке по питању споразума апсолутно испоштовао до последњег слова. Ја кажем да смо имали проблема због тога што појединци из те мисије свакодневно су инсистирали да иду у поједина села. Имали смо да су Албанци свакодневно позивали кад су потпуно легитимни, покрет обичан војске снабдевачка колона иде према граници, они зову мисију ОЕБС-а и кажу да је војска дошла рецимо или пролази кроз њихово село.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте ли Ви упозоравали Вашу команду да повлачење војске са неких територија, са пунктова, са кључних тачака представља опасност за будућност војске и становништва на Косову или то није у домену?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Значи мени је све било објашњено, мени је све било јасно и ја сам све објаснио својим старешинама, то је значи држава је била под притиском, морала је да прихвати такав споразум.

Ми смо знали да не смемо да направимо ниједан инцидент према мисији ОЕБС-а јер би то одмах било подигнуто на један врло високи ниво. Ја знам рецимо један ето мали инцидент у мојој зони да је дошао одмах да каже ми ево одмах обавештавамо Беч, тамо седиште значи мисије и одмах повратно се подузимају мере рецимо према команданту јединице или неком другом лицу. Са наше стране све што је везано за мисију је испоштовано потпуно до краја. Формално ми нисмо имали ни са њима неких великих проблема, они су тражили да уђу у гранични појас, ми им то нисмо дозвољавали, они су се жалили, били су састанци.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ајмо да се вратимо на ово због чега смо, кад сте добили наређење кажете имали сте податке да се у околини Суве Реке налази тада бар једна бригада?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: 124. да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: 124.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У ствари ми смо знали 5 бригада из те оперативне зоне где би требало да се налазе, ово је и за мене изненађење, да су баш три биле а ми смо претпоставили да је једна ту.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Е па кад сте то сазнали кажете кад сте почели, имали сте обавештење да се налази бар једна?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: 124.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: 124. навели сте нам да је у овој околини 5 да су чак 3 једна ту поред друге, од кога добијате Ви та обавештења?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па већ сам Вам рекао, значи у својој команди имам орган безбедности, имам обавештајни орган и податке добијам значи од претпостављене команде, а исто тако и са МУП-ом се врши размена података и вршили смо увек.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Немојте замерити ако је питање можда нестручно, да ли то значи да ако сте Ви имали податак да је једна, а наиђете на 3 да то неко посао није добро урадио?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па не мора то да значи. Ја сам знао да у тој оперативној зони Паштрик постоји 5, и знао сам где су им од прилике командна места, у којим селима треба да се налазе, али тај рецимо покрет можда су оне такође 23. – 24. извршиле покрет јер су и оне имале неке намере, ја то не знам, али 24. је дуго и `98. године лоцирала у Ретимљу и ми смо и `98. године имали борбе са њом, па све командант 124. бригаде ми смо убили у борбама.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ко је састављао, од чега је била састављена 5. борбена група?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: 5. борбена група, па већ сам рекао што се технике тиче имала је три.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не то, него је ли то састављено од неких одељења, водова?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је привремени састав формиран, значи није то формацијска чета, ту су били вероватно два вода који су по формацији јер се водови иначе не цепају као јединице, чете могу да се.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па је ли се сећате које су?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Била је значи, био је један тенковски вод са три тенка, била је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ко је руководио рецимо том?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је господин Коњиковац. Он је иначе у мојој бригади био начелник оперативног одсека и мој изузетно поуздан старешина који је дуго времена на Косову и Метохији, који је имао ратно искуство.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ко је још сачињавао осим та два вода?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Већ сам вам рекао, значи два до три пешадијска вода.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не сећате се који?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Тенковски вод, минобацачки вод, вод прага.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А ко је руководио тим, то ми је ко је руководио тим водовима?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па пазите то већ ја сад не могу, старешине су командовали са тим јединицама, активне старешине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Везано за једног сведока Ви имате име и презиме његово, само је била искључена јавност док је сведочио, дакле све што се буде цитирало, предочавало нећемо рећи име и презиме тог сведока, него само.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Уопште говоримо о сведоцима.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ништа то није тајна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Садржина је тајна.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Остале старешине су старешине нижег нивоа, командири водова и ја сад не могу нормално да се сетим јер много је јединица.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Мислите да би то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не могу да пратим овако док упадате господине Ђурђићу. Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Говорили сте нам да су у околини Призрена, на свим излазима били пунктови који су били састављени од стране војне полиције и од стране редовне полиције.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: И да ништа није могло да прође, поготово сумњивог терета да се то не зна, је ли то значи да су сва возила која су пролазила била заустављена и контролисана?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Значи кад су у питању сва возила нормално да нису контролисана, али ако су у питању војна возила контролисала је значи војна полиција, ако је у питању цивилно возило у коме су војна лица, такође је оно обавезно заустављано, али не значи да је заустављано свако цивилно возило у коме су цивили.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Овде имамо податак чули смо од неколико сведока да је након овог догађаја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мало гласније, можда нам смета и овај звук од климе.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Имао податак да је након овог догађаја у Сувој Реци због чега се овде суди, због чега се налазимо, да је тог дана један камион са телима убијених отишао из Суве Реке према Призрену, чули сте мало пре поменуо је Стрелиште, Ћубриште, да ли је могуће да тај камион прође кроз пункт а да га нико не заустави и да Вас нико о томе не обавести, да је прошао камион са лешевима?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Прво ја сам многе ствари, значи доводим у сумњу, већ сам рекао кад је у питању Стрелиште, оно се налази 4 километра од Призрена и тамо нема никаквога пункта.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте то више објашњавати, о томе сте говорили него конкретно да ли је могуће.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да се није знало.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се може доћи, то питам, да ли се може до тог Стрелишта, Ћубришта доћи а да се не прође поред пункта?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То нам.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Може, јер он се налази сасвим ван града, ван пунктева, ван свега, између та два села, а ово што кажете да ли може.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли он ближи Сувој Реци или?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, он је ближе Призрену значи.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, али он је између Суве Реке и Призрена?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Између Суве Реке и Призрена.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не мора да се прође Призрен, па да се?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро. Рекли сте, добили смо овај извештај, не знам сада како да га користимо као доказ или као неки, не причамо о овоме тајно, то знате наравно. Има овде податак доле на другој страни у претпоследњем реду да је погинуло 3 војника, мада је фотокопија па не знам да ли је 3 или 8, али мислим да је 3 и рањено 8, ако сам ја пажљиво слушао, Ви сте данас нама објашњавајући и говорећи о акцијама рекли да сте 26. имали 3 погинула и 1 рањеног војника.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово је везано за 29. март.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Чекајте, чекајте, не укупно је ваљда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За 29.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, током извршења задатка, за све дане ја сам тако схватио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само испред погледајте овај пасус: у току четвртог дана извршено је потпуно разбијање.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То је питање, је ли се то та три погинула односи на 29. или на целокупну акцију?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: На целокупну да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па ја сам тако и схватио да је целокупна, а данас сте нам рекли да сте 26. имали 3 погинула, 1 рањеног, а 28. се преврнуо неки тенк и имали сте још једног.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не, нисам вам добро рекао, 26. у Ландовици била су два погинула војника и један тешко рањен, а 27. поподне је у реону Мамуше се преврнуо тенк па је погинуо значи још један.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Значи то су та три укупно?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То су три.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Како се звао човек из Цивилне одбране у Призрену са којим сте се Ви кажете познавали?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је начелник одељења одбране, презива се Николић.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ко је био задужен и да ли то има везе са Цивилном заштитом, Цивилном одбраном за уклањање тела, лешева људи, животиња?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Што се тиче значи асанације, постојале су значи одређене наредбе, ја знам каква је пракса била код нас и војска има ту своје и ми смо вршили асанацију терена, асанацију терена је вршила и Цивилна заштита, односно Цивилна одбрана, то одељење министарства због тога што је на терену био велики број угинуле стоке,

која је из села изашла рецимо у детелину и после тога угинула или су растргли пси, ја знам у неком мом извештају да стоји да је рецимо тог дана да ли 15 или 20 трупла стоке једна јединица која је добила тај задатак ископала и значи елиминисала да не би ширили заразу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А где се то превозило?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, то је све било ту на лицу места.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ту где се затекне?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ту где се затекне, дође копач и значи ископа ту јаму, гурне се и одмах се затрпа.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте чули, да ли постоји такав податак да је нешто рађено на том Стрелишту, Ђубришту?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, тамо рекао сам после фебруара месеца ми нисмо тамо одлазили јер није било потребе.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли постојао неки, рекли сте да на то Стрелиште води неки пут, је ли постојао неки улаз, нека капија или нешто?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, нема тамо ни ограде.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Са пута онако се?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Са асфалтног пута има само један пропуст бетонски преко кога се скрене и једно 300 метара је насут пут макадамски, после тога више нема ни пута.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекли сте да сте преко 300 кривичних пријава поднели против?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Прихваћено ми је значи око 150.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте имали пријављено неко кривично дело 25., 26., 27. марта `99. године?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Е сад баш не могу, али у целом периоду значи све практично до јуна месеца је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Мислим конкретно на ову акцију, не у целом реону?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Имам, имам једну кривичну пријаву из тог периода.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али везано за ову акцију, за ово?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, везано је за ову акцију.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А о чему се ради ако се сећате?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па то је везано за погибију ова два војника и за рањавање овога трећег.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Поменули сте нам да је код оног моста иза Суве Реке у месту Раштане, да је ту заустављено напредовање и да је ту дошло како сам схватио првог окршаја?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, ту је успостављен борбени контакт.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Што Ви кажете ватреног дејства супротне стране, да ли је још негде дошло до ватреног контакта?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Пазите у то време ватрени контакт је успостављен дуж практично целе те линије са друге стране ватрени контакт у Пиранама, у Круши, у Целини, затим овамо према Зочишту од стране Велике Хоче, значи на целој практично тој линији је успостављен контакт са терористима?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли то истог интензитета као овај код овог моста или?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па у Целини је можда био исто врло интензивно дејство и у Великој и Малој Круши и у Пиранама, али најинтензивније је било овде јер наше јединице овде нису могле да напредују тога дана свега пар стотина метара.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Помињете у овом Вашем извештају, анализи да је било око 85 погинулих са друге стране?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Процењујемо да је било.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: На основу чега Ви дођете до тог броја?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па пазите команданти извештавају какве су губитке нанели противнику, а ми смо нашли 30 гробова, претпостављамо да су из те борбе.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли се сећате где у ком?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Знам то смо нашли у овом следећем дејству у реону Пагаруше. Сви су били свежи, значи то када сад из овога реона већ сам рекао да је и моја борбена група 5 и потпуковник Митровић кренули на следеће дејство преко села Добродељана.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То је било 27.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је било од 27. значи већ 29. јер кроз Добродељане су се извлачиле ове терористичке снаге, значи ми нисмо успели да обруч затворимо на време, извукле су се те снаге у Пагарушу. У Пагаруши код мислим да је то негде код џамије пронашли смо 30 свежих хумки.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Колико је то далеко од Суве Реке, та Пагаруша?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па та Пагаруша, значи то је преко брда, Пагаруша је појам, има више засеока ваздушном линијом није можда 10 километара.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли то исти тај правац село где сте стали прво, прве вечери, Раштане?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Пазите Пагаруша се већ налази у реону, оно је преко планине Милановац и оно припада Малишеву, значи то је

од Малишева. Малишево је ту постоје неколико тих села, да их сад не набрајам, значи северно је село Оштрозуб, па онда долазе и на крају Пагаруша долази село Милановац, село Кравосарија на другој страни, то је практично једна долина, средином иде као некаква речица, ти засеоци се налазе са једне и са друге стране, а цео тај део према Сувој Реци зове се Пагаруша.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: И јесте ли дошли у контакт са цивилима из тих села?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Свакако, и у једној и у другој акцији посебно у овој другој акцији поред наших пошто сам ја рецимо ишао у захвату асфалтног пута, прошло је да кажем стотине или хиљаде трактора и аутомобила.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Нисам мислио на ове колоне избегличке или које су напустале него на становнике тих села кроз која сте пролазили, да ли сте с њима ступили?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Сретали смо се и са њима, већ сам рекао да су ме команданти извештавали да су како су прелазили преко територије те у једном потоку нашли 200, онда неку групу више стотина опет у некој шумици и тако даље, да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли то значи, ако сам опет добро разумео да пре него што војска уђе у село да становништво напусти?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па нигде у селу нисмо нашли становништво да нас је чекало у селу. А већ сам вам рекао да сам касније, ево ове прошле године у Хагу кад је сведочио тај мислим Зурапи, који је некад исто био официр ЈНА, да је он рекао кад су га питали за то, па ја сам наредио сви су напустили територију и сви су се повукли у реон Малишева и Пагаруше и показао је чак и наређење своје.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То говорите и за 25. и 26. и 27.?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да. И становништво, ово становништво које је пронађено, значи ова група од 200 мој командант их је када је јединица прошла рекао да се врате у своје куће. Исто тако је овој групи већој која је касније пронађена у том окруженом делу, значи негде изнад Велике и Мале Круше, да се опет врате у своја села. После тога само смо гледали колоне, рецимо у селу Ран Дубрави, затим у Ретимљу, у Ретимљу је била команда 124. бригаде и њихова болница. Тамо нисмо затекли никога и вероватно да је становништво још раније било исељено и касније 27. и 28. затекли смо у Мамуши велики број становника околних села. Мамуша треба да знате, то је чисто турско село, где је највећа практично ето то је највеће насеље у коме живе

Турци и то кад ми кажемо Турци, то су они људи којима је порекло из Турске.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Како сте рекли Мамуша?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мамуша.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А је ли постојала нека наредба или неко упутство или нека препорука шта да се ради са цивилима ако се наиђе на њих?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па то је познато, значи моје старешине познају Међународно право, никад не би.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли су они са тиме упознали и све војнике?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ми смо и `98. и `99. године, чак ево и ако гледате ову моју заповест у њој пише ја претпостављам да пише у једној од тачака какав однос треба да буде према цивилима, односно да се тражи поштовање Међународне конвенције.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Наравно припремајући се за ово, дошли смо и до ових, сигурно Ви то знате боље, али има сведока који су под неким псеудонимима, који су у Хагу сведочили да помињујући рецимо неко село Трње, да тамо војска баш није поступала по правилима Међународног права?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да то су ме питали и у Хагу, међутим војска која се налазила на линији блокаде није била борбена јединица, она није имала никакав задатак уопште да долази до села Трње, нити када погледате на ту карту то је инжињерија, то је позадински батаљон, то је веза. То није војска која се обучава за борбу и они нису имали, они су имали задатак само да стоје на линији блокаде и да спрече уколико се са правца Мамуше или тамо са правца Ретимља терористичке снаге покушају извући преко тих праваца, да онда дејствују на њих. Ја знам да су и нека два моја војника као заштићени сведоци сведочили у Хагу о томе. Али.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Можете да нам кажете нешто, мислим да нам то разјасните.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Незнам какве то везе има са овом причом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, на таква питања нећете одговарати. Молим Вас само конкретно оно што је везано за наш догађај, за ово што ми судимо, иначе ово је нешто друго, нећемо о томе.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, не, али.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, наравно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Знате која је веза, најотвореније причамо, ако је постојала нека наредба или упутство како да се поступа са цивилима, то

није рађено појединачно, то је рађено и за групу у којој је Митровић и за групу у којој је сведок Делић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало гласније молим Вас.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажем ако је постојало неко упутство, нека наредба за поступање са цивилима, онда је то важило и за једну и за другу групу, за оба правца којим је кренула акција, то је само разлог због чега обзиром да ниједан ни други командант не знају да је ту неко страдао, да нема извештаја да је било контакта са цивилима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, покушавамо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То је смисао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Покушавам да Вас разумем, али о том догађају нећемо сигурно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Мислим како Ви као неко ко је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте да приговарате.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Имам један приговор, не због самог питања да ли се тиче овог догађаја или не, него због тврдње тужиоца да се нешто у том Ретимљу догодило и да се догодило тако и тако и да су криви војници Југославије који су били тамо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не тврдимо.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: То је тврдња и да одговори на то да ли зна или не зна и шта је било.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Према томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, господине Ђурђићу наравно, нема потребе да реагујете ако ја не реагујем. Уопште немате потребе да реагујете, чули сте да сам рекла нећемо о том догађају ништа испитивати, апсолутно то је нешто друго које и није везано за овај поступак, тај догађај није предмет овог нашег.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Најкраће да одговорим регулисано у тачци 8-6 моје заповести, прочитајте па ћете видети, врло прецизно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Нисмо добили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Изволите следеће питање.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је могуће или како Ви објашњавате, ми смо овде јер је по оптужници и изјавама сведока тог 26. марта у центру Суве Реке, у пицерији убијено 48 људи који су после тога утоварени у камион и пребачен у Призрен, да ли на Стрелиште, Ђубриште, одатле откопани и пребачени за Београд и сахрањени у Батајници. Ево Ви сте војник, како Вама то звучи?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па мени многе ствари звуче невероватно, посебно рецимо та Батајница, премештање лешева, масовне гробнице и тако даље.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Како је то могуће да се деси на територији за коју сте Ви одговорни, за коју је Митровић одговоран, а да се то први пут сазна од свих сведока.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Митровић није одговоран за териториј.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али је дејствовао у том.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Он нема никакве одговорности за територију, његова борбена јединица је само тамо извршавала задатак. СУП Призрен је месно надлежни СУП, он одговара за територију.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја одговарам што се тиче војске.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, Ви и начелник СУП-а Призрен, нико о томе ништа не зна, ето то је.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Пазите ја имам најмање три линије преко којих добијам информације, једна је линија командовања, друга је линија безбедности, трећа је ова обавештајна линија. Значи, ако закаже једна линија, не би смела да закаже друга.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па управо зато.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Према томе, ја сам за ове ствари чуо већ сам рекао кад, после рата. Ако сам могао да чујем и да предузнем мере за појединце, за групе које су нешто урадиле, јер у мојој јединици је и било неколико злочина, али сам ја за њих сазнао истог дана или сутра дан и сви су људи ухапшени и сви су одведени на ратни суд и сви су процесуирани још у рату, а да не знам за такво рецимо велике ствари. Ја тамо истина у Сувој Реци нисам имао своје јединице, нисам имао војску, али.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле како то објашњавате? Да ли можете неко своје виђење да кажете?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Очигледно ако имамо значи погинуле људе, значи имамо лешеве, они су изгубили живот, сад је питање само на који начин, да ли је то као што то пише овде у оптужници или је то сасвим другог дана на неком другом месту и на неки други начин. Мени је чудно, ја сам то видио и у Хагу, значи ја сам говорио о Пустом селу, али исто тако припремајући се за Хаг ми смо, значи оне који су погинули у борби сахрањени су на једном месту, како све али не у масовне гробнице, него онако како се предвиђа када има довољно времена, али рецимо нека моја сазнања говоре да је један човек сахрањен на једном месту, па је то чак снимљено, па се појавио на неком

другом месту и после тога трећи пут у Батајници. Мени када је у питању Батајница, она не може да се везује по мени за `99. годину. Она може само да се везује за нешто што се дешавало касније у Србији, да не идемо у политику. Једног дана ће вероватно и то да се обелодани и друго, ако су све МУП-ове зграде погођене, све зграде ПЈП-а, све зграде у којима се налазио САЈ и само је остала та у Батајници која је изгледа била заштићена цело време рата, ово Вам говорим због тога што су ме и у Хагу прилично малтретирали питајући ме за Батајницу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ко је Домић Никола?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Како?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Домић Никола, је ли он, не познајете тог човека?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала лепо изволите.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Мене интересује овде сведок је рекао сва документа заједничке команде заведена су у команду Приштинског корпуса, па ме интересује није било је то речи и јуче са оним другим сведоком и данас, ако је већ тако, ако је то Приштински корпус, заведено и ту, зашто се не зове документ Приштинског корпуса, него заједничке команде?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па ја сам то покушавао да објасним, ја сам то питао и генерала Стевановића и тражио сам кад је сад сведочио у Хагу да он објасни, јер све нас који смо били у Хагу, 50% времена нас питају о заједничкој команди која не постоји, јер Хагу је потребна заједничка команда, ја мислим да овом суду се то може објаснити, да овом суду не треба да буде потребна заједничка команда, ако је већ нема. Значи да би се могла вршити координација на нижем нивоу између мене и Митровића. Морало је да постоји неки документ, ако би на том документу писало Приштински корпус, какву обавезу има господин Митровић.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро, задовољан сам.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И због тога ми је објаснио и генерал Стевановић, на карти где је одлука приказана графички пише Приштински корпус, нема никакве заједничке команде, али на ово што је достављао МУП-у, ту пише да је заједничка команда.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро, ја сам задовољан са тим. Е сада само да ли је ово, тај документ, Ви сте рекли да их има 17 ових докумената заједничке команде који су заведени.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То сам чуо у Хагу.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да ли су те заповести резултат координације између штаба МУП-а и Приштинског корпуса? Да ли је то било у координацији, па је онда дошло до тога?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Они су свакако резултат координације и између сад не кажем ја штаба МУП-а, између лица из МУП-а из Приштине, а координацију је готово увек водио испред Приштинског корпуса начелник оперативног одељења, гелерал у то време пуковник Радојко Стефановић.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Е овако, сведок је рекао да није постојала Територијална одбрана, него да су постојали ови.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Војно територијални одред.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Војно територијалне команде, и да су за Суву Реку и за Призрен било надлежан Војни одсек из Призрена, е сад после тога сведок каже да је неки 101. не знам који.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте 101.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: У Призрену који је био њему претпочињен, а коме је претпочињен овај из Суве Реке?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ево овако видите.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Из Суве Реке војно територијална команда?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да будемо потпуно прецизни, Војни одсек Призрен он је одговоран и за Суву Реку и за Ораховац и за Драгаш и за Прирен.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: А Вама је потчињена само та војно територијална команда из Призрена, је ли тако?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Значи у априлу месецу рекао сам да има 3 наредбе које су издате поводом тога, јер и друге јединице су дошле у други појас одбране, тако да је у другом појасу одбране, а то је планина Милановац, то је значи управо од Суве Реке па тамо према Ораховцу, дошла је 252. у Ораховац, а 243. се иначе налазила на Дуљу. 101. одред колико ја знам је претпочињен 243. бригади, 68. из Драгаша је претпочињен мени, 108. из Призрена је претпочињен мени.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: А овај 101. коме је он?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Он је 243. бригади.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Колико ја знам, ја знам оно што је мени и 114. из Ђаковице, једна чета је претпочињена мени.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Мене интересује овај. А како су се укључивали добровољци, је ли била нека процедура, је ли неко морао да

Вам шаље добовољце, како су се добровољци укључивали у јединице ЈНА, конкретно у Вашу?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да свакако. Постојала је процедура, добровољци су долазили из Београда, ови који су са ове територије или који су дошли као ови из иностранства, пријављивали су се у Београду, Бубањ Поток, затим су пребацивани до Ниша, то је тамо негде у реону Ниша, стрелиште Међа и тако даље, где би задуживани били са опремом, где би извршена провера нека обука са њима, а онда је по одлуци команданта тамо где су требали на терену упућивани на јединице, али по војној евиденцијалним специјалностима. Ја бих добио списак колико је од њих пешадинаца, и то пешадинаца обичних, минобачачлија, митраљезаца и тако даље, или везиста, оклопњака.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Је ли то вама био улазница за ваш, легитимација, шта?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То када дође код мене, ја сам имао два психолога у својој јединици и они су имали своју улогу и онда су распоређивани по јединицама, водећи рачуна да не буду заједно, мислим да не буду груписани као група и у ниже јединице до нивоа оделења.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро, хвала. Сад ме интересује ово на мосту у Рештанима што је била ова, био је пункт, је ли то био мешовити пункт?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, то није био мешовити јер тамо није било војске.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Није било војске, само полицијски. А где овде где су били војска и полиција, ко је био ту старешина на том пункту?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па није могао, значи ја нисам на тим пунктовима имао активне старешине. То су били војници, а што се тиче МУП-а, па у МУП-у сви имају неки чин, али нико није могао да командује мојим војницима исто као што ни моји војници нису могли да командују МУП-у. Налазили су се заједно због тога да би лакше обављали посао.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да Вас питам, од овог периода 25. марта у раним јутарњим часовима кад је кренуо овај Коњиковац па док се то није окончала та акција, 27., 28. да ли сте ви регистровали неки увиђај на Рештанском путу, Рештани да су органи СУП-а, полиције вршили неки увиђај, да ли је Вама дојављено? Не мислим да сте Ви лично видели.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Између Суве Реке и Рештана?

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да, у та три дана?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не. Не знам, немам таквих информација, јер ја сам се, морате знати ја сам се све те дане па све негде до 06. априла ја сам долазио у Призрен, али због границе, због других јединица које.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Не, мислио сам да Вам није неко јавио да има неки увиђај?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не. Немам таквих сазнања.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: А да ли сте Ви чули за неког Бобана Вуксановића из Суве Реке?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Бобан Вуксановић, да.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Шта је он био?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Бобан Вуксановић је био доктор. Знам погинуо је у априлу месецу у једној заседи на путу између Суве Реке и Муштушта.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Је ли имао неку он функцију тамо у Сувој Реци у овим војно територијалним како се то зове?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одред, војно територијални одред, тако сам записала да сте рекли.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Команда.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Војно територијални одред, да.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Је ли имао ту нешто?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Немам таквих сазнања, могуће да је имао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ми смо добили званично.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Али он је доктор, према томе није могао да има командну функцију никаву, можда је био њихов лекар.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Знате ли ко је био командант војно територијалне команде у Призрену?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да, свакако.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Је ли знате ко је био?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је пуковник Митић.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро, хвала. Немам више питања.

НАТАША КАНДИЋ: Рекли сте нам данас ко је био командант Пете борбене групе, можете да нам наведете ко су били остали који учествују у тој вашој операцији деблокаде комуникације Сува Река – Ораховац.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: А ко сте Ви госпођо?

НАТАША КАНДИЋ: Пуномоћница оштећених.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И у каквој улози сте мене занима?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Она је пуномоћник оштећених.

НАТАША КАНДИЋ: У тој улози.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У улози сведока сте овде молим Вас.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја нећу да одговарам на Ваша питања, Ви Ваша питања упутите већу.

НАТАША КАНДИЋ: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја одговарам само на питања већа.

НАТАША КАНДИЋ: Ево данас нам је рекао ко води Пету борбену групу, а ја сада питам у тој операцији деблокада комуникације Сува Река-Ораховац, ко су остали командири и команданти јединица и којих јединица и чета које учествују у тој операцији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Набројте нам дакле ко су остали командири који су учествовали.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Хоћете Ви да ми поставите питање?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево ја Вам постављам скраћено, дакле набројте који су остали командири који су учествовали у тој борбеној акцији.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Што се тиче мојих старешина већ сам рекао борбена група Пет, то је овај кога сте рекли да не помињемо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, именом можете да помињете, садржину.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Борбена група Два, која је дошла из Ђаковице, то је у то време је био потпуковник Вуковић, борбена група Шест, то је борбена група Седам то је пуковник Стојиљковић.

НАТАША КАНДИЋ: Име нека каже.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли се сећате имена?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Владимир. Не могу свих да се сећам, неких се сећам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А Вуковић?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Вуковић Влатко. Што се тиче борбене групе Један, то је у то време исто потпуковник Николић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Име?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па сад ако кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако се сећате зато што је.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не сећам се свих, нећу да грешим сад.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зато што сте говорили о тим борбеним групама, па сте говорили на тим правцима колико је било тих борбених група, то је било питање.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Што се тиче борбене групе Три, у ствари то су биле снаге на линији блокаде од Пирана, значи до Зрза, то је потпуковник Паравиња Радивој, што се тиче борбене групе Шест, то је потпуковник Ђокић Зоран, и ето то би од прилике било.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, је ли има других јединица осим тих борбених.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Молим Вас, приговарам. Ово више нема везе са предметом нашим овим, ми смо имали Суву Реку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На које мислите јединице, да ли мислите на јединице везано за.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Ово је нешто друго, од Војно безбедносне агенције може да се добије.

НАТАША КАНДИЋ: Све заповести се односе на операцију деблокаде, све је у вези.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим Вас немојте упадати.

НАТАША КАНДИЋ: Све је у вези са деблокадом комуникације.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођо Кандић, да ли Ви мислите на ове јединице које су учествовале тада тих дана?

НАТАША КАНДИЋ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од 25-6.

НАТАША КАНДИЋ: Да, управо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па рекао је које су јединице.

НАТАША КАНДИЋ: 25. и 26. молим Вас, ја питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је све.

НАТАША КАНДИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Набројао је јединице које су учествовале.

НАТАША КАНДИЋ: Ја питам за команданте молим Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За команданте, и то је рекао.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја сад не могу да набрајам даље би се ишло, значи командири чета, командири водова, а то је у својој јединици сам имао значи у миру 250 старешина.

НАТАША КАНДИЋ: Не, не, па нису сви ангажовани.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дајте конкретно поставите на кога мислите?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па нису сви ангажовани.

НАТАША КАНДИЋ: Па не знам ја које су јединице, ја питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пе ево одговорио је, не зна, не може да се сети.

НАТАША КАНДИЋ: Па не може да каже овако ту је било 250, није.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је да не зна, не може да се сети свих. Он Вам је побројао.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Сетио сам се свих који су најважнији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значајних значи команданата борбених група.

НАТАША КАНДИЋ: Ја кажем осим борбених група учествују водови, чете, али не учествују све што има 549. моторизована бригада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је да се сећа којих имена се сећа.

НАТАША КАНДИЋ: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Све што је учествовало у борби сам набројао.

НАТАША КАНДИЋ: Данас нам је рекао да су у вези са страдањем војника да су 2 војника погинула и један је рањен, па бих само питам да нам каже како су они то погинули, где су погинули и под којим околностима?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, да ли знате где су погинули и где је то рањавање?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је толико далеко од овога места, мислим то једноставно нема везе са предметом, али ако треба ја могу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, довољно, довољно, ако је далеко удаљено значи није ни на Вашем правцу нити овамо где је било.

НАТАША КАНДИЋ: Молим вас како није на правцу, јесте на правцу.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Они су чак погинули ван овога, ван линије блокаде, на спољној страни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

НАТАША КАНДИЋ: Где се налази сведоково командно место? Ја разумем да нам је данас описао да он силази у јединице, да хоће да има непосредни увид, али ја питам где се налази његово командно место.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је рекао, ја мислим, рекли сте на почетку.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На почетку је рекао, баш спомињао је мислим.

НАТАША КАНДИЋ: Не, не, молим вас брдо, али постоји то брдо, али постоји неко где се налази он пре 25., 24. после тога, нека лоцира он је значи део седишта бригаде је у Призрену, део у Ђаковици, али где се налази његово командно место?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где се налази Ваше командно место?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Моје командно место је у Призрену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тако сам схватила.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли се Ваше командно место некад налази у близини Ландовице?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не. У близини Ландовице, у овом периоду никада се није налазило командно место, али значи у ранијем периоду изнад села Ландовице направљени су неки објекти за као ратно командно место. Међутим, то су објекти били толико лоше направљени и постојала је само једна оперативна сала за команданта, она није била заштићена чак ни за дејства са земље, а камоли за дејства из ваздуха и она је само значи поседано, јер сам ја тамо од `95. године, од `95. године до `98. године само кад су извођене мобилизацијске вежбе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У рату никада није поседан.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли сте 25. или 26. дали наредбу неку за минирање неког минарета?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте, када, где, уопштено реците.

НАТАША КАНДИЋ: На том неком путу, правцу, питам да ли је дао наредбу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим вас, само кажите где мислите, је ли имате конкретно догађај где је био.

НАТАША КАНДИЋ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па поставите тако питање.

НАТАША КАНДИЋ: Сведок зна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви конкретно поставите где, где имате сазнање.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли је издао наредбу за минирање минарета у Ландовици?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, уопште нема потребе да одговорите на то питање, апсолутно нема везе са овим предметом.

НАТАША КАНДИЋ: Има везе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема везе.

НАТАША КАНДИЋ: То је њетов правац, молим вас. Добро, не морате, не морате, ја мислим да су то врло важни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За овај случај није важно.

НАТАША КАНДИЋ: Догађај и чињенице које показују како он командује и коју врсту наређења издаје. Овде смо имали прилику да чујемо сведока који нам је говорио о формирању сабирних центара у вези са овом операцијом деблокаде комуникације, па нам реците овде, нека нам каже да ли је издао неку заповест у вези са формирањем сабирних центара?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, било је сведока који су спомињали сабирне центре.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Приговарам молим Вас, само прецизно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли уопште имате сазнања.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Није за војску нико рекао за сабирне центре.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте ме прекидати, кад ја завршим онда кажите.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Не, али молим Вас импутира се нешто да је речено за војску да је сабирни центар.

НАТАША КАНДИЋ: Не, не.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Нама је сведок полицајац само рекао за сабирни центар, а не за војску.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Уопште није тако речено, молим Вас.

НАТАША КАНДИЋ: Ја сам врло прецизно питала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим Вас, да ли имате, сачекајте мало молим вас. Један сведок који је саслушан спомињао је да су у том реону постојали сабирни центри, шта је Вама и да ли Вам је уопште нешто познато о постојању сабирних центара.

НАТАША КАНДИЋ: Не, не, молим Вас ја сам конкретно питала да ли је он издао заповест?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, прво да ли му је познато.

НАТАША КАНДИЋ: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мало ми неки термини изгледају смешни, ево прочитаћу Вам из моје заповести.

НАТАША КАНДИЋ: Реците нам само који број заповести.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Прочитаћу из заповести.

НАТАША КАНДИЋ: Нека нам каже број заповести.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Каже то је тачка 8-2 безбедносно обезбеђење.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, који број заповести.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово сад што сте нам доставили.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја молим Вас одговарам само Вама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само ми реците да ли је то заповест.

НАТАША КАНДИЋ: Судија само нека нам каже који број заповести, број.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Изволите, одговорите прво конкретно, да ли сте чули за сабирне центре?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Никада и сабирни центри не постоје, постоји термин сабиралиште ратних заробљеника.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И то пише у тачки, ухваћене терористе спроведи до сабиралишта за ратне заробљенике, која се налази у Управној згради «Метохија вина» у насељу Широко и у винарском подруму у Малој Круши.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, има то и у извештају да је било у «Метохија вину» сабирни.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, сад да нам каже да ли је било тамо, да ли је било заробљених, да ли је било одвођења, затварања?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У току те акције?

НАТАША КАНДИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У току те борбене акције?

НАТАША КАНДИЋ: Да, да. Јер ово је.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У извештају пише све.

НАТАША КАНДИЋ: Ова заповест је у вези са овом операцијом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је било уопште заробљених, ја мислим да у овом извештају стоји да није било заробљених.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, пише да није било заробљених.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте. Није било заробљених.

НАТАША КАНДИЋ: Е сад нека нам каже, питајте га молим Вас када он доноси и издаје ову заповест?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте Ви издали ту заповест за та сабиралишта?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Заповест се не издаје за сабиралишта, сабиралишта се помињу у тачци 8-2 где се говори о безбедносном обезбеђењу, то је само један стоти елемент заповести, а ова заповест је 24. пренесена на моје команданте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А кад је то било у «Метохија вину»?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У «Метохија вину», шта је било, није било ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Него?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: «Метохија вино» имате значи да је одређено да у случају да дође до заробљавања непријатеља, да ће у «Метохија вино» значи код њихове управне зграде бити сабиралиште за ратне заробљенике, које ће ту чувати војна полиција.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли су у вези са том заповешћу или како он назива другачије, ја морам да је назовем онако како се у документима води, да ли су онда припремљени били услови у управној згради «Метохија вина» и у Малој Круши.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У том периоду?

НАТАША КАНДИЋ: Да, да у том периоду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У том периоду није било, дакле да ли су уопште били.

НАТАША КАНДИЋ: Друго што није било заробљеника, али ако неко издаје заповест за привођење заробљеника, он припрема услове у одређеним зградама за прихватање тих заробљеника, па ја питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ајде сад овако госпођо Кандић реците какве то везе има сада о овоме о чему ми сада судимо овде и зашто смо позвали.

НАТАША КАНДИЋ: Како нема везе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим Вас, о тим сабиралиштима не знам, ако није било заробљених ја не знам зашто ће Вам сад уопште такво једно питање.

НАТАША КАНДИЋ: Да, али постоји наредба, постојала је значи одлука да се формирају.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Какво је питање да ли су били услови.

НАТАША КАНДИЋ: Па неко их звао, ми смо овде чули да се зову сабирни центри, он их зове нека сабиралишта, али ја питам пошто постоји та значи одлука, да ли и како су формирани, како су припремљени, какви су услови.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбија се одговор на ово питање. изволите.

НАТАША КАНДИЋ: Молим вас постоји нешто што су стандарди Међународног хуманитарног права, сведок је данас се позивао овде, позивао на норме међународног права, ја сад у вези са овим питам, ако постоји заповест, ја питам да ли је та заповест била у складу са стандардима Међународног права.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У вези са овом оптужницом.

НАТАША КАНДИЋ: У вези са сабирним центрима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У вези са овом оптужницом апосолутно нема ништа.

НАТАША КАНДИЋ: Чекајте то је био, ја се позивам и на сведока.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите реците.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Ја Вас молим, ја Вас молим да не дозволите госпођи која се представља као пуномоћник оштећених, којој сте Ви дозволили овде и чему сам ја мишљење рекао у току поступка, да злоупотребљава процесна права која јој свакако не припадају, да троши време одбране за питања која ми можда нећемо моћи да поставимо, питања која су постављана немају никакве везе са предметом овог поступка.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, Ви сте сад поновили оно што сам ја рекла и одбијено је питање. Наставите даље.

НАТАША КАНДИЋ: Ево ја сад морам да кажем да молим суд да овог браниоца овде који млати рукама и покушава да застрашује, а реч је о некадашњем судији који је изрицао колективне казне.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим Вас.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Судија ја Вас молим, ја Вас молим да упозорите учеснике у поступку којима сте дозволили да бесправно овде буду да се понашају.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођа Кандић је пуномоћник оштећених и апсолутно никакве злоупотребе права не постоје.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Судија она не може да буде пуномоћник оштећених, она је надриписар.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је Ваше мишљење.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Она је надриписар, она се бави надриписарством.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим Вас нећемо о томе и то је регулисано ко може да буде а ко не може да буде.

НАТАША КАНДИЋ: Е сад председавајућа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

НАТАША КАНДИЋ: Ја Вас молим да заштите не само моје достојанство, ово је од некога ко је, ко се прославио доношењем колективне пресуде, да ме заштите, не дозвољавам да ме оваква особа овде уопште помиње.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођо Кандић не можемо на овакав начин да комуницирамо, молим Вас поставите даља питања.

НАТАША КАНДИЋ: Нећу да дозволим да ме он вређа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не можете тако да се опходите уопште. Изволите наставите са питањима, али држите се оне оптужнице због чега смо ми овде.

НАТАША КАНДИЋ: Ја се држим, апсолутно се држим догађаја, али ја схватам да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, такав догађај везано за сабиралишта, за сабирне центре не постоји.

НАТАША КАНДИЋ: Да поставим питање, чак.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Сведок је објашњавао шта су војни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте. Изволите госпођо Кандић наставите.

НАТАША КАНДИЋ: Ја бих ако, не знам ако сте ме добро разумели, то је у оквиру тих датума када се догађају све те ствари, 25., 26., 27., 28. март, ја само питам да ли је у то време сведок издао неку наредбу за например за деловање, за гранатирање неких места, да ли је издао наредбу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте издали наредбу да се гранатира неко место у том реону?

НАТАША КАНДИЋ: Да, да ли је издао наредбу да се гађа цамија, нека цамија?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када, а где? Где у ком граду?

НАТАША КАНДИЋ: У Ландовици. То је.

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да ли је то био војни циљ?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ма да ли сте уопште издали наредбу да се гађа цамија? Молим Вас не можете.

НАТАША КАНДИЋ: Ја вас питам да ли је то саставни део ове операције деблокаде и из заповести за уништење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сачекајте госпођо Кандић. Да ли сте уопште неку такву наредбу издали?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, таман посла, али треба да знате по Међународном праву објекти који су иначе заштићени, уколико се користе да се из њих дејствује онда више не уживају ту заштиту, тако да рецимо цамија у Ретимљу је кориштена да је са ње дејствовао пушкомитраљез и снајпериста, на ту цамију је дејствовано.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

НАТАША КАНДИЋ: Па ја сам питала за цамију у Ландовици.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбија се одговор.

НАТАША КАНДИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбија се одговор.

НАТАША КАНДИЋ: Одбија се одговор. Добро, ево ја немам онда више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли има још питања? Изволите.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Судија врло кратко, ја бих молио само сведоку фотографију број 6 без приказивања на.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дајте фотографију број 6.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Док се не нађе фотографија, ево брзо ћу користити због других колега да не злоупотребљавам, када дође до контакта, прво контакта који сте објаснили између борбених, између јединица које учествују у једној борбеној акцији и непријатеља са друге стране, у овом случају шиптарско терористичких јединица, и када дође до борбеног контакта, какво је понашање јединица, да ли постоји могућност или неко упутство да се одвајају или да држе стални контакт?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па начелно кад се успостави контакт није добро да се тај контакт губи, битно је да се заузму значе добре позиције, да се осматре које су ватрене тачке које треба да се покривају и да се држе, и да се размишља који тактички поступци би се применили да се ако смо у да кажем тежој ситуацији да поправимо своју ситуацију и да можемо да испољимо дејство, значи иде се ка непријатељу, иде се у обухват, иде се на јаче објекте и тако даље.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Јесте ли имали у овом периоду 25., 26., 27. икакве информације или контакте да су делови јединица пуковника Митровића, тада потпуковника се одвајали од контакта са непријатељем, враћали у позадину, поново уводили у борбу или нешто слично?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Немам таквих информација за његову јединицу, за своје сам потпуно сигурнан да ниједна није могла значи да се одвоји из борбе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово је фотографија број 6 која Вам је приказана, надам се да није потребно да се прикаже и на документ камери, сви је знамо. Погледајте.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Само реците да ли је то, извињавам се судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Да ли је то фризура о којој сте говорили као уобичајена фризура пуковника Митровића?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Хвала, идемо даље.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја га знам и са краћом косом, можда некад и са дужом, али ми се знамо значи то је од јула '98. па '99. године.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Шта је било са изјавом онога Руса кога сте поменули мало пре, односно у почетку оног излагања?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па то ме запаљило у Хагу.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Не мислим садржина, него шта се генерално догодило са тим? Откуд то, како то?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па и мене је то зачудило како да се у Хагу, али та изјава је употребљена покушала у ствари да се употреби против мене, а онда је тужилац једноставно повукао ту изјаву јер сам могао да је оспорим у сваком.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не разумем питање. Молим Вас, какве везе има то сада. Не разумем питање, зашто.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Поменуо је изјаву неког Руса који је помињао пуковника Митровића, шта је било са том изјавом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема потребе.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мене само чуди зашто су покушали да повежу Митровића и Русе, али на самом почетку.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Јесте ли дошли до података кад је тај Рус дошао на територију КиМ-а.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па да, рекао сам 23. априла, али тај Рус у својој изјави помиње да је у марту, крајем марта био са Митровићем и да је гледао како.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте, објаснили сте, то нема потребе.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Да ли имате података да је било која колона избеглица, албанског становништва која се кретала према граници како сте објасили или према македонској граници, дакле у правцу изласка са територије КиМ, бомбардована од стране НАТО-а или су то само биле ове колоне које су у станишту или у повратку?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, па то сам већ рекао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте, немојте се понављати молим Вас. Немојте се понављати.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Повлачим питање, идемо даље.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Добро.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Овде у овом оперативном извештају који је очигледно неко у Вашој команди писао, само сам хтео да погледате тачку 10, 25. и 26. стоји каже: све везе функционишу; шта то значи?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Значи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То имамо и у оном борбеном извештају такође да стоји да су везе биле.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Зато што се много око тога спекулисало, зато питам, шта значи примедба да све везе функционишу?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То значи пише мој оперативни дежурни да је успео да успостави везу са свим јединицама.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Значи из Призрена може да са вама успостави везу на?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Хвала вам.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У каснијим ћете видети да везе отежано функционишу, када је погођен Цвилен и када су погођени неки репетитори.

АДВ.ГОРАН ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Немам више питања судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала. Да ли има још? Изволите.

АДВ.ДРАГАН ПАЛИБРК: Моје прво питање би било значи по сазнању генерала Делића, да ли су припадници терористичке ОВК у зони његовог дејства прерушавани у цивиле изводили разна оружана или друга дејства, каква он има сазнања о томе и да ли, то је моје прво питање.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ми смо имали да се на нас дејствује значи наоружани цивили, а имали смо и ситуацију да су људи који су погинули у борби били обучени пола као цивили пола у униформи, или рецимо имали су само блузу, а имали смо и ситуацију да су се пресвлачили у току борбе, да су имали рецимо цивилну одећу испод тренерке и тако даље, а да су преко тога имали униформе, па би у одређеној ситуацији, то је посебно карактеристично за `98. одбацивали униформе и спаљивали, а после тога се појављивали са децом и са цивилима, препознавали смо их или по чизмама, опасачима или

евентуално МУП их је по томе што је тражио ону парафинску рукавицу. Значи било је таквих случајева.

АДВ.ДРАГАН ПАЛИБРК: Хвала. Моје друго питање је везано за ово прво, да ли можда имате сазнања да је таквих догађаја било и у Сувој Реци, кад кажем Сувој Реци, мислим и на сам град, а и на околину, да ли Ви имате таквих сазнања?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја вам већ кажем значи ја неких конкретних сазнања како се нешто дешавало у Сувој Реци немам, рецимо добијем податак за овај атентат, добијем податак да је убијен човек у продавници, али конкретно како су били ти обучени или наоружани нападачи, то нисам добијао јер ипак предмет мог интересовања је више била државна граница Призрен, док се Сува Река налазила ближе 243. бригади.

АДВ.ДРАГАН ПАЛИБРК: Хвала. Ви сте мало пре у свом исказу рекли да је један од разлога зашто су се цивили албанске националности исељавали са територије Косова и Метохије, био и директна инструкција од вођа припадника терористичке ослободилачке војске Косова, па сте дали пример овог Зурапија који је бивши официр Југословенске народне армије. Реците ми да ли можда Ви имате сазнања у Вашем оперативном раду и да ли су такве инструкције добијали од самог политичког руководства албанског у то време?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Постоје и моји извештаји који су упућени Приштинском корпусу у то време, и њих такође они постоје у Хагу, где сам ја известио и колико је људи изашло, преко кога граничног прелаза и шта сам ја у разговору са њима закључио. Истицано је значи НАТО бомбардовање као једно, истицано је исто тако да се плаше борби, јер каже да ће борбе свакако бити на целој територији. Истицали су неки да се плаше и војске и полиције, а такође су истицали да не смеју да се врате на своју територију од својих, јер су добили инструкцију да морају да иду ван и ако би се вратили онда би могли да буду проглашени за колаборационисте и могли би значи да претрпе одређене санкције и да буду убијени јер су Албанци били апсолутно немилосрдни према својима за које су оценили било само да имају пријатеље међу Србима или да рецимо сарађују са органима државе.

АДВ.ДРАГАН ПАЛИБРК: Да, то је моје следеће питање, али сте Ви одговорили. Моје следеће питање било би такође би било везано за тактику дејствовања ОВК, ако би Ви могли ту да нам помогнете са одговором на питање да ли имате сазнања о томе да су припадници ове организације поготово у време агресије и време овог због чега се овим људима суди овде. Значи тај неки период, да ли су се припадници ОВК

пресвлагали у униформе наше полиције и војске, да ли имате таква сазнања?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Имам таква сазнања јер сам добијао редовно упозорења од стране команде корпуса и таква упозорења сам слао и својим нижим јединицама. Чак има једно упозорење оно је крај `98. године да чак терористи располажу и са једним нашим борбеним возилом кога су запленили у реону Старог Трга и тада су од тих војника које су ајде да кажем киндаповали јер нису могли да их заробе `98. године, одузели униформе, имали смо податке на крају крајева и код оних убијених проналазили смо наше униформе.

АДВ. ДРАГАН ПАЛИБРК: Хвала. Моје следеће питање је везано за ово претходно, опет везано за Ваша сазнања, да ли су припадници ОВК тако обучени, преобучени да кажемо деловали и на сопствено становништво у смислу убијања протеривања, са циљем да испадне да је то чинила војска или полиција наше земље, да ли имате Ви таква сазнања?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја имам сазнања о томе да су убили много цивила албанаца и то `98. и `99. године, али мој је некакав закључак био да су убијали све оне за које су сматрали да су лојални држави Србији или за које су само посумњали да евентуално сарађују са нашим државним органима.

АДВ. ДРАГАН ПАЛИБРК: Немам више питања. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала. Да ли има још питања? Изволите.

АДВ. ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: Господине генерале, Ви сте нама мало пре изјавили да сте учесник три рата, и да сте завршили високе војне школе што се у пракси и показало за време рата, моје је питање следеће, ко је контролисао ваздушни простор, да ли је то искључиво контролу вршио НАТО пакт?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ваздушни простор, од октобра `98. године када је овај споразум значи ступио на снагу, контролисао је НАТО. Истина он га је контролисао и раније јер се сателитима не треба никоме дозвола да се сателитима контролише простор, а од октобра `98. године контролисан је и са борбеном авијацијом, извиђачком авијацијом и беспилотним летелицама. Тако је било и у току рата, ми никада нисмо имали контролу над нашим ваздушним простором.

АДВ. ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: Обзиром да је НАТО контролисао ваздушни простор, у зони дејстава Ваше бригаде, да ли је он у сваком тренутку имао неку визуелну контролу шта се конкретно догађа на појединим тачкама?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Могао је да има, јер ево само један случај, Призрен преместио сам два своја борбена возила «праге», једног

дана на другу само за 200 метара даље остали су трагови које војници нису успели да избришу иако су «праге» биле маскиране на том месту сутрадан су налетели авиони који су их врло прецизно погодили и уништили.

АДВ.ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: Моје је питање следеће, у случају да се наводни догађај онако као што га описује тужилац догодио на том Стрелишту, вероватно радње ископавања и укопавања тога трајала би извесно време, пола сата на пример, 45 минута, да ли би у том случају њихова авијација или сателит, било које средство осматрања могло да региструје покрете на тој локацији, да то снимити фактички?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Њихове могућности су такве да сваку промену на земљишту могу да сниме и они су то користили, ја сам већ рекао више пута и да све могу изанализирати да виде промене једног дана у односу на други дан.

АДВ.ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: Значи они би могли да уче то?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Могу све, да.

АДВ.ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: Ви сте сведочили и у Хагу?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

АДВ.ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: У више поступака, да ли Вам је било ко било када показао било какав сличан снимак који би послужио као доказ да се овај догађај догодио на тај начин?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, нису никада.

АДВ.ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: Е још једно питање, обзиром да сте истакнути војни старешина, прошли сте све фазе обуке и ратних дејстава, то претпостављам, да ли је Вама познат пример да у ситуацији када на једном подручју дејствује више десетина припадника што војске што полиције, борбеног састава, да једно лице у том догађају елиминише да не кажем грубо ликвидира више лица на пример 5, 10, 15 а да остала лица која су чланови тога не елиминишу никога?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не познајем такву ситуацију у мојој јединици је био догађај када је једно лице лишило живота три лица, али је оно ухапшено, значи ухапшено истог момента.

АДВ.ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: Само да будемо прецизнији, значи употребом ватреног оружја, а не неког артиљеријског оруђа или експлозивних средстава?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да и ја сам мислио исто тако на ватрено оружје.

АДВ.ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: Е само још једно питање и завршавам, прошло је 8 година од завршетка ратних дејстава, многе Ваше колеге и многи Ваши борци имају извесних психичких проблема,

да ли лица која су учествовала стицајем околности таква је била природа, у борбеним дејствима да ли имају, да ли имају те психичке проблеме и да ли је то масовна појава обзиром на тај борбени састав који је био?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Знам више случајева чак из моје јединице, јер видите ми смо били принуђени да младе старешине које долазе практично када ми дође у Призрен не остаје у гарнизону Призрен, већ га одмах пошаљем на границу у неку шуму, практично одмах у борбу, и то је карактеристично за млађе старешине, првенствено за млађе старешине, подофицире и официре који су на почетним дужностима.

АДВ.ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: Е хвала, само да елаборирамо, велики број припадника борбеног састава који учествује у директним борбеним дејствима има таквих проблема, је ли тако?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да.

АДВ.ВЛАДИЦА ВАСИЉКОВИЋ: Хвала.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И они су пензионисани већина.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала, да ли има питања даље

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Господине генерале, видимо да се Ваша за време рата командовање и руковођење врши писмено, значи Ви наредбе и примање наредби, да ли би могли да нам кажете где се целокупна документација та сада налази, да ли Вам је познато?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па све што ова држава има налази се у Хагу, налази се чак и документација која носи ознаку «државна тајна». Не само од моје јединице, него од свих јединица са Косова и Метохије, ево ја сам био последњи пут у новембру и у децембру, и запањен сам шта сам све у Хагу пронашао, од документације коју нисам могао да пронађем овде, и нисам, неку чак нису хтели, знао сам где се налази али нису хтели да ми дају, јер кажу да немам право на ту документацију, тек сам је у Хагу добио.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Добро, генерале, ја Вас питам за нас и за суд, где се налази та документација овде и ко је надлежан да ту документацију да?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Надлежно је, мислим свакако се треба обратити Министарству одбране, јер је Војни архив везан за Министарство одбране.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: А само да Вас питам још нешто, можда, јер ја се не разумем у то. Јел Генералштаб одвојен од Министарства одбране или није?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Генералштаб је само један део Министарства одбране, али у ранијем периоду Генералштаб је био надређен и војном архиву, каснијом организацијом, војни архив је везан за Министарство одбране, тако да кад се обратите Министарству одбране мислим да је то права адреса.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Добро, ево данас сте Ви били присутни да смо тражили нека документа од, преко безбедности војне, а да су нам рекли да не постоје, а видимо да постоје, или да су нам дали нека чудна документа где Ви не можете да препознате страну, прву Вашу, а и по садржини да не одговара томе?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па све старешине које су јако добро знале где се налази документација су пензионисане, сад се тамо налазе неки други људи.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Добро, само ми реците да ли је орган безбедности Генералштаба надлежан за то?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, органи безбедности нису надлежни, они имају своју архиву и до њихове архиви се долази на посебан начин.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Не, не за ове Ваше, за Ваше заповести?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, они апсолутно нису надлежни.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Нису надлежни, е хвала, то сам хтео да чујем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да се надовежем на ово Ваше, ми што смо тражили тражили смо од Министарства одбране-Војнобезбедносна агенција, управо оно о чему Ви говорите.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: А нисте, Војнобезбедносна агенцију апсолутно не требате спомињати, јер она није надлежна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У оквиру Министарства одбране, у печату стоји.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Оно није надлежно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У печату стоји Министарство одбране, Република Србија, Министарство одбране.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Министарство одбране је у реду, ако тражите документацију коју су радили органи безбедности, која се односи на неке догађаје, онда свакако се требате обратити Министарству одбране-Војнобезбедносној агенцији, међутим, ако тражите командну документацију која се односи на бригаде, онда нема везе са тим документима Војнобезбедносна агенција.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мислим да они могу да сарађују?

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Само нам помозите, која је то линија рада која може да нам да ово?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је Министарство одбране и Војни архив.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Да, да, а ко у оквиру Министарства одбране, јел није, они имају више оних линија рада, зато Вас питам.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па они имају више сектора, ја сад не знам за који сектор је, за који је сектор везан.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Али овај није сигурно, безбедносна агенција није сигурно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете тако напамет говорити, уопште не стоји то што говорите.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Можда је везан за Сектор за политику одбране или тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Министарство одбране има, каже, па Војни архив рецимо, оно што не поседује каже.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Госпођо председнице молим Вас, Министарство одбране је фирма генерална, Војнобезбедносна агенција није надлежна, и у оквиру њеног не може да нам даје доказе, ево сад нам је то рекао и сведок, а Ви тражите од ње, само сам хтео да Вам кажем да они не могу да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није уопште тачно, па то уопште не стоји што Ви говорите, апсолутно не стоји. Дакле, имамо и они обавештавају нас ако Војни архив нешто поседује или не поседује. Разумете, дакле обавештава нас Министарство одбране.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја знам и како се то одвија на терену, дођу људи који су полуписмени за те ствари.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је у ствари небитно за сведока?

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Јако је битно, молим Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, није битно.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Од генерала смо данас добили доказе за које се тврди да не постоје и да нису хтели да нам дају, значи нисмо се обратили правој адреси да нам достави доказе, зато ја питам која је та адреса која ће да нам да, а не знам судија, Ви се чудите Крстајићу, а видите шта сте добили од Војнобезбедносне агенције, да не постоји, а сведок нам је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, уопште причате нешто, не стоји, апсолутно. Наравно да су овлашћени.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Нису овлашћени.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То већ могу да буду унутрашње ствари, али ја Вас молим, постоје значи кад је војска у питању три потпуно различите архиве, архива Војнобезбедносне агенције је недоступна чак и за војску, оно што они хоће из те архиве да Вам дају они Вам дају, Војнообавештајна архива се односи на неке друге ствари, тамо нема

интересантних ствари вероватно за ове догађаје, и постоји Војни архив где сва остала документација се налази, и за Генералштаб и за све јединице, осим архиве безбедносних органа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да Вам кажем, овде конкретно стоји да извештај Ваш, извештај пуковника Божидара Делића команди приштинског корпуса за наведену акцију не постоји у Војном архиву, такав смо ми извештај добили, али смо издвојили документацију следећу: па књигу оперативних извештаја, борбени извештај команде приштинског корпуса и борбени извештај команде III армије, и то су нам доставити. Добро, следеће питање?

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Следеће питање, генерале, ми смо овде добили заповест од 23.03., под називом заједничка команда, та заповест гласи за подршку снагама МУП-а у разбијању ШТС, у реону Ораховац-Сува Река-Велика Круша, у том документу у тачки четири каже одлука подржати снаге МУП-а у извршењу напада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте цитирати те одлуке.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Моје питање је, у овом акту не постоје које снаге МУП-а треба ангажовати, у ком акту, првом акту после овог су наведене те снаге које ће учествовати у операцији?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Тачно је, тај акт је потпуно непрецизан у том делу, јер у ранијим би се обично, или у неким другим који су уследили после тога се говорило о томе које јединице МУП-а ће бити са којом бригадом, вероватно на координацији у Приштини МУП није могао да саопшти зависно од тога где су му се налазили одреди, које ће одреде ангажовати, тако да ја сам, ја сам то сазнао, мени је то јављено да ће бити 37., и накнадно ми је јављено да ће бити 23.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То сте на самом почетку излагања.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Тако да сам то рекао.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Ко Вам је то јавио и како Вам је јављено, јел то по војној линији или по?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: По војној, по војној.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: По војној значи, то сте добили из приштинског корпуса?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Добро, а видимо ту, није само 23., има и пета чета, у извештају видим Вашу пету чету призренског ПЈП-а?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па јесте, пета чета ПЈП Призрен, али то је нешто што, на крају крајева ја регулишем само са начелником секретаријата, јер та чета припада њему.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Пета чета ПЈП, начелнику секретаријата Призрен?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Пета чета ПЈП је призренска чета ПЈП.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Јесте, али коме припада она?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Она припада секртаријату Призрен.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Не, она потиче из секртаријата Призрен, али?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али када се активира, онда припада коме?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Пазите, она је, не, не припада. Да, она је, све су чете ПЈП везане за ону МУП-овску бригаду у Приштини, налазе се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Штаб, јел тако, за штаб МУП-а?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не знам како се.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Не, не, то је интервентна?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је интервентна, да.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Добили смо, 121. интервентна.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је та интервентна бригада, не знам да ли се, и где се већ налазила.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Она је по територији имала пећку чету, имала је значи Призренску чету и тако даље.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Ми још нисмо добили Вашу заповест од 23., Вашу као команданта.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало господине Ђурђићу. Укључите микрофон.

АДВ.МИЛАН БИРМАН: Имам суђење у судници број 1, замениће ме колега Палибрк, ја морам сада да напустим главни претрес.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, сагласни сте са тиме, јел тако? Добро.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Ми нисмо добили Вашу заповест, али ми сад реците, да ли сте Ви вршили распоред јединица МУП-а које су Вам стављене на располагање, или је неко из МУП-а вршио распоред где ће бити лоцирани и како ће дејствовати?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па не могу ја сам вршити распоред, значи то је непосредна координација, моја и господина Митровића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте више о томе толико смо о томе чули, цео дан о томе причамо?

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Не, нисмо чули, молим Вас, сад имате 23.одред, имате 37.одред имате пету чету ПЈП. Ко је одлучивао где ће се налазити која чета ПЈП-а, и у каквом саставу, то Вас питам, јесте ли Ви одлучивали кроз Вашу заповест, коју не знам да ли имате, или је одлучивала полиција па Вам дала?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је, све је објаснио.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Није објаснио судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ма све је објаснио господине Ђурђићу, објаснио је.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Вама је јасно, ја Вам кажем није објаснио.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па због тога постоји координација, због тога смо ја, Митровић и Јосиповић из 23.одреда сели заједно и на карти.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Делићу, немојте више толико о томе сте причали, понављамо се страшно.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Још једно питање. Кажете да сте видели наредбу Зурапија, за исељавање становништва одавде, јел то писмена наредба или усмену сте Ви?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, писмена наредба, има је у Хагу.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: У Хагу, е сад ја предлажем суду, мој предлог је да се од Хага прибави та наредба за исељење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро то је Ваш предлог, имате ли питања?

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Да, да, мој предлог, па само да се констатује, то је предлог, да се, немам више питања, али је предлог да се тај прибави доказ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате још питања, браниоци?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Господине Делићу, а у ком предмету је то било сведочење овога?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је у предмету, он је сведочио за тужилаштво а у предмету Милутиновић, Шаиновић, Лазаревић, Павковић, Ојданић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, оптужени да ли имате питања, изволите оптужени Митровић.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ако дозвољавате ја бих прво показао ову скицу коју сам Вама доставио, па бих на основу ње, пошто ће сигурно генерал да се оријентише.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само ми покажите још једном да видим шта је то?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: То је кроки скица коју сам ја направио за време суђења. Да ли то одговара приказано на тој кроки скици задатку за 25.03.'99., када је готовост требала у 06 часова?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да, па добро.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Сува Река, Рештане, полазна линија са моста?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, све је у реду.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ово је крушевачка чета, врањанска, нишка и Ваша борбена група пет?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Јесте, јесте, моја борбена група у захвату пута због технике, само што Добродељане би требало да дође, још, још, северно, а у реду је што се осталог тиче то је отприлике распоред.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: По овој скици, по томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Констатује се да сведок објашњава правце дејства чете 37.одреда, за 25.март '99.године, а коју је сачинио оптужени Митровић.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Полазна тачка Ваше борбене групе је била са овог мостића и овог потока, према Студенчанима, и ту му је придодата трећа крушевачка чета, вас је Ваш старешина известио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дајте питање?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Само моменат, па морам да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па како, Ви објашњавате целу ту скицу.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Да је готовост и да почиње акција, да ли је он Вас могао да извести ако нема снага полиције у оном броју који је планиран за тај задатак?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па свакако не би могло да почне дејство и не би била борбена готовост, односно не би била готовост, да нису јединице биле комплетне и МУП-а и војске.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Командир те чете, Сикетић, овде каже, да је он кренуо око седам, да је дошао око десет. На брзину, скратићу, да је тамо видео један покварени тенк и ништа више, пар војника и евентуално Коњиковац Стојана, и да је 26., имао рањене у Добродељане. Да ли је та његова изјава нормална или тачна? Молим Вас коментар.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја знам господина Сикетића из '98., '99., апсолутно нетачно, тамо су била три моја тенка, тамо су биле две моје праге, тамо је био мој вод минобацача 129, а рањени у Добродељану нису могли да буду пре 27., увече или 28.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: И ја то исто тврдим, јер смо ја и Коњиковац тог дана имали напад, а после тога су они рањени када смо ми.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Следеће питање?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Следеће питање. Добродељане је по мојој процени далеко од Суве Реке, око десет километара, да ли сам у

праву? А тужилац је питао за Пагарушу, ја тврдим да је око петнаест километара далеко.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па ја сам то рекао, ваздушне линије, значи Добродељане. Колико сте Ви рекли?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Десет километара а Пагаруша петнаест.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па може да се на карти измери, значи 8 до 10 километара, ја ћу сад проверити, а Пагаруша, могуће.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Она је иза Милановачке планине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Небитно, молим Вас, небитно је.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Па битно је питање, да ли смо ми могли десет километара да пређемо и 24.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Следеће питање.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Следеће питање, враћам се на 25., када је борбандована касарна око 20 часова, Ви сте били правац Ораховац и били сте око 21 у касарни. Да ли ме пратите господине?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, али у праву сте, значи негде између 12 и 15 километара Пагаруша, а од 8 до 10 километара Добродељане.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Па знам, ја сам препешачио па зато знам.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: По карти може да се израчуна.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Значи Ви сте били на правцу Ораховца и око 21 сте били у касарни, то су ноћни сати?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да, да.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: А ја сам био у Широко у виноградима. Реците нам стање безбедности правца Ораховца, и из правца Суве Реке, дал сам мого ја да дођем на лицу места у току ноћи?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја сам могао да дођем због тога што су дуж асфалтног пута моје јединице се непрекидно налазиле практично од Зрза па све до Призрена, пут је био заштићен којим сам се ја кретао, а пут од Суве Реке није био заштићен, ја сам могао да дођем у свако доба.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Што значи, значи да би мој долазак био ризик?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У сваком случају јер је то ноћ.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ја мислим да мој бранилац има ту фотографију касарне како је изгледала, зарушена, да ли је код Вас па да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да и, питање везано за касарну?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Па питање је било да је неколико плоча пало зарушено, да су моји погинули и остали ту, тек 27., извучени.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То није питање?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Питање је. Како ми коодирано називамо тенк у разговору кад нам треба тенк, подршка?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Чекај, да ли смо.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Корњача?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Корњача да.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: А како ону Вашу дизалицу, тенк-дизалицу називамо корњача са кљуном, или канцама, да ли сам у праву?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Нешто је тако отприлике било.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Не кажемо сигурно.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, никад није помињано средство као средство.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Када сте рекли да смо се чули радио-везом која је непобитно уврђена да је функционисала 26., то је чињеница, то не може нико да демантује, од «Шаре 1», и кад је он самном разговарао, па није ваљда да нас питао како сте. Да ли је спомињана корњача са канцама или кљуном, ради решавања проблема у касарни?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја сам.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Чак смо се мало и љутили на Вас, ако смем тако да кажем, што нам не пошаљете.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Моја средства се више нису налазила у касарни, само ова моја, само мој тенк за извлачење је, има дизалицу, међутим то је дизалица која може седам тона да подигне.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: И Ви сте рекли да Вам је на задатку да извлаче.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: И она је била на задатку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта је ту битно господине Митровићу?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Па битно је да смо комуницирали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па реко је да сте комуницирали.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Добро, драго ми је. И ја сам реко да је то било око пола дванаест, а господин је рекао да је то било око подне, морам, и то је битно, то је најбитније око свега тога. Ја Вас молим да погледате ову фотографију, коју је госпођа Наташа Кандић доставила.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То сам и ја хтела да Вам покажем?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: И реч је о тим људима, а Ви погледајте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Констатује се да оптужени Митровић предочава фотографију број 2048/899.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ово ми је показано у Хагу.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Прво питање у вези мене, ако ме препознајете ту на фотографији?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Да ли је то отприлике редовни мој изглед, како ја изгледам за оно време кад ме Ви знате, ту се виде чиновни, види се?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли још препознајете некога?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Препознајем. Морам да Вам кажем, ову фотографију, ова фотографија ми је са још 26 фотографија показана у Хагу, уз изјаву тога руског добровољца и покушај да се Митровић уведе у нешто у чему апсолутно није учествовао. Између осталог тражено ми је да на овој фотографији покажем ко су ти људи, да кажем где је снимљена. Овде препознајем и Коњиковца, пуковника, и до њега препознајем Митровића.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ја сам се определио та је то било око 22.априла, Ви сте данас прецизирали да је то почетак маја.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, ово је већ мај.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Мај?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мај, мај, и то не почетак маја, него видите, да је већ озеленило, значи, ово је рејон горе изнад Будакова.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Будаково горе, на Језерске планине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесу ли то Језерске планине, то оно о чему сте говорили?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Да, то је то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел то маја месеца било?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Маја.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То је маја и то је.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Нисам мого да се сетим, па само по сећању.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, не то је маја, ја чак мислим ово је између 19., и 24.маја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А јел има на тој фотографији Руса?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ево га, тај који је дао изјаву у Хагу, Дима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ево га овде последњи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел он био добровољац?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел он био у саставу Ваше бригаде?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Међутим све што је изјавио у Хагу, у тој изјави је апсолутна лаж и све може документовано то што је он рекао да се побије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али ево, господин Митровић је њих доживео као једну лутајућу, луду јединицу?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ја сам објаснио због чега сам доживео, они су били два, три дана на неком левом или десном крилу са мојима и део мојих старешина се жалио да има проблема, можда је неко био пијан, можда је неко недисциплинован, и по униформи и по понашању, ја кад сам их видео тада пар минута, а пре тога су пуцали на моје онако неорганизовано и ја сам по томе закључио да су једноставно неконтролисани, нисам знао њихов статус.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, питање, питање господине Митровићу.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Нисам знао њихов статус да су добровољци преко војске, јер су ми били необични и по униформи и по изгледу и мало по понашању, и што су пуцали тог момента на моје, зато сам ја то рекао да су неконтролисана јединица, а сад знамо њихов статус и то смо појаснили. Ако је командно место, ја стичем утисак овде, да је то кабинет где мора да неко буде. Ја мислим ако кажем да је командно место и паркинг где ја зауставим возило, да ли сам у праву?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ма Ви постављате питање и одговарате.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Па не, питам, да ли сам у праву?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте, шта стичете утисак.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Шта значи командно место тамо где се старешина нађе и има могућност да руководи, објасните молим Вас шта значи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Објаснио је за командно место.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Командно место је тамо где се ја налазим.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Апсолутно.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: А тамо где је команданат ту је командно место. Командно место ако би сад ишли, оно мора да има и некакве друге елементе, значи јединицу која обезбеђује, затим кад се развија право командно место, оно чак и заузима једну већу површину, постоји помоћна група командна група, постоје шатори, постоји центар везе, постоји експедиција, курирска станица, то све ми нисмо могли да развијемо у рату, јер би јединица једноставно била уништена. Али ја и Митровић смо најчешће били заједно, никада нисмо ми командовали из

канцеларије у Призрену, ни ја ни он, били смо тамо где нам је била јединица, посматрали смо своје људе и били смо са својим људима. Некада смо били удаљени 500 метара или километар, на неком брду одакле би могли да гледамо, ако је било критично онда смо били у самом малтене борбеном строју.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте имали прилике да некада видите оптуженог Митровића у ландроверу?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: А, ландровере.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: У блиндирани ландровер?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сачекајте, сачекајте.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У блиндирани не, његови команданти су имали пухове и то плаве пухове, Митровић је имао пајеро, пајеро возио сам се више пута са њим, '98., '99., сви команданти су добили оне широке нисане.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ако можемо да покажемо фотографију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, ја Вас само питам конкретно ми одговорите?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, нисам видео никада ландровер.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ако може да погледа фотографију мог возила?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема потребе господине Митровићу, рекао је, објаснио је којим колима Вас је видео.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ако радио-веза функционише, ја сам пре тога Коњиковцу и старешинама издао задатак, како да раде, да не форсирају, а ја сам отишао да збринем рањене и погинуле.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па Ви опет препричавате Вашу одбрану.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Морам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па дајте, поставите конкретно питање, за све ово време мора да сте научили како се питања постављају.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Јесам, али не могу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па немојте молим Вас господине Митровићу, испричате одбрану па сад ајде.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Није одбрана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како није.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Кад би ја отишо из винограда, а пре тога издао старешинама задатак и предузео мере да се извуку погинули, и збрину рањени, да ли је то моја неодговорност или брига и професионално извршавање задатка?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па систем комадновања није прекинут, Ви имате код себе карту, имате средство везе, можете да пратите извештаје својих командира чета, ја мислим да је ово, по мени, ја бих

урадио потпуно исто, у том моменту је било важно да се предузму мере да се извуку мртви.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Госпођо председавајућа, у срећна времена ја бих за ово био одликован, а мени се за ово суди, боље је мени било да сам лежао у винограду и да ћутим, него да идем у касарну да погинем и да извлачим, али сам ја то ипак.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Наставите даље?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Разумем. Да ли сам ја могао сам да испланирам акцију, да кажем данас ми се ради, не лежи, скупим људе и одем у акцију?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па нико то није о томе говорио?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: То није могло.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Питам, јер и тога је било питање овде, зато сам.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, то није могуће ни за Вас ни за мене.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Значи апсолутно мора да добијемо задатак од више команде, Ваша виша команда?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Објаснио.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Да ли сам ја добио неки задатак од војних старешина или искључиво од мојих старешина?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И то је објаснио више пута.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Свако својом јединицом.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: И само још једно питање. У овој акцији је учествовао и новосадски одред 23?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: 23.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Да ли сам ја у време те акције командовао и тим одредом?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не, Ви нисте имали никакву везу са тим одредом.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: А тужилац овде у оптужници каже снагама полиције које су учествовале у тој акцији командује пуковник Митровић Радослав. Ја сад због тога сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ви сте командовали само са својим одредом.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Захваљујем, немам више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате 37.одред, добили смо извештај да је 37.одред здружени одред, који сачињавају 37., и 87.одред?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Па пазите то једноставно је немогуће ако се каже постоји 87., и 37., по намени и по задацима су сасвим различити одреди, једно је посебни одред, где је старије људство и које само осигурава заузету територију, то је 87.одред, а друго је 37., који је борбени одред, са којим је командовао Митровић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да ли има још питања. Изволите, оптужени Чукарић?

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Добар дан.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Добар дан.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Добар дан господине генерале. Поставио бих Вам пар питања у вези сврхе, намене маскирне униформе. Да ли је сврха-намена маскирне униформе да увећа силуету или да смањи?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: У сваком случају да смањи силуету и да смањи могућност, да се прилагоди земљишту, значи војник, и да смањи могућност његовог откривања.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Да ли је могуће да лице препозна у најбољем виду на 145 метара, препозна лице у маскирној униформи са качкетом на главу?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Мислим да није могуће, постоје војне таблице чујности и видљивости, колико се ја сећам, ето сада могу и да погрешим, али на 20 метара пише да у тим таблицама разликују се црте лица, према томе то преко, под условима значи да човек има онај просечан вид, значи на 140 метара то не може. Али ја сад да се оградим, значи постоји у приручнику, командир одељења пешадије, постоји на крају таблица чујности и видљивости, где је прецизирано на којој даљини се шта може видети.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Добро, хвала, још једно питање. Помињали сте пар који су страдали, погинули, видим да сте доста упућени с обзиром да сте били на том реону и морали сте бити упознати. Да ли сте чули за презиме Чукарић?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Ја, чуо сам али не знам сад.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Следеће питање, да ли сте чули да је неко Чукарић рањен '98., '99., или погинуо?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не могу да тврдим.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала, да ли има још питања оптужени? Нема нико више питања. Добро, господине Делићу да ли Ви имате још

нешто да изјавите, нешто што сматрате да је битно а да Вас ми нисмо питали?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: А да се не протумачи као политика. Ја рецимо са господином Митровићем сам цело ово време, значи '98.године нисмо се раздвајали, '99.године, у овом моменту није био самном, али је био самном на вези, ја мислим да је он овде у овом суду само због тога што је некеме требало да се направи веза, некеме у Хагу, некеме у држави, ови људи овде, остали су били низак чин, по мени требао је неки високи чин да буде потпуковник, пуковник, како би се повезали злочини неки на територији, са Милошевићем у време његовог суђења, и због тога је пронађен господин Митровић, то је моје мишљење и у то дубоко верујем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала Вам лепо. Ви сте из Београда, немате никакве трошкове?

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Немам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел тако, хвала Вам лепо што сте сведочили.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Успели смо да завшимо данас, што је за мене било битно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Успели смо, остали смо дуже.

СВЕДОК БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала Вам пријатно. Добро, где ћете господине Ђурђићу?

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Да вратим новине.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Прекида се главни претрес, а наставља:

05.06.2008.године са почетком у 09,0 часова

Записничар

Председник већа-судија